

(*)Facultade de Educación e Traballo Social

(*)Presentación da Facultade

(*)

A Facultade de Educación é a escola de escolas: unha institución pública ao servizo de todas as persoas interesadas na mellora continua da educación e dos servizos sociais. Trátase dun centro universitario que se asenta sobre a historia dos centros de formación de mestres/as, educadores/as sociais e traballadores/as sociais, pero tamén sobre a historia do ensino e dos servizos sociais.

É unha facultade, polo tanto, que tenta incorporar todos os medios técnicos posibles, pero sen renunciar a un pasado que se constrúe sobre o esforzo colectivo dos profesionais e da cidadanía.

Os cambios respecto ao presente son considerables. Pero hai algo que unha facultade de educación debe contribuír a que se manteña: o espírito solidario dos veciños/as e a percepción da escola como propia, como asunto da comunidade.

Agardo que as persoas que elixen esta facultade para realizar os seus estudos teñan esa mentalidade de pertenza a un grupo que constrúe o futuro colectivo da educación e dos servizos sociais.

A oferta educativa para o próximo curso no Centro é:

Catro títulos de Grao:

- GRADO EN EDUCACIÓN INFANTIL
- GRADO EN EDUCACIÓN PRIMARIA
- GRADO EN EDUCACIÓN SOCIAL
- GRAO EN TRABALLO SOCIAL

Catro títulos de Máster:

- Master en Dificultades de Aprendizaxe e procesos cognitivos
- Master en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos
- Master en Investigación Psicosocioeducativa con Adolescentes en Contextos Escolares
- Master en Profesorado de Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino dos Idiomas (especialidades de Orientación, Xeografía, Historia, Humanidades, Matemáticas e Tecnoloxía) Por outra banda, durante os últimos anos, a Facultade de Empresariais e Turismo, potenciou, de forma considerable a participación dos estudiantes en programas de movilidade.

Para obter máis información visita a nosa páxina web

<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>

(*)Equipo Decanal

(*)

O Equipo Decanal está composta polos seguintes membros:

Decana:

D. Xosé Manuel Fernández Cid

Vicedecanos/as:

D. Francisco Javier Aguiar Fernández

Dª Ana María Iglesias Álvarez

Dª María Isabel Mociño González

D.ª María del Pino Díaz Pereira

Secretario:

Dª Raquel María Iglesias Domínguez

(*)Localización

(*)

LOCALIZACIÓN DA FACULTADE.**Dirección postal:**

Facultade de Ciencias da Educación

R/. Doctor Temes, s/n 32004 Ourense

A Facultade de Ciencias da Educación atópase no denominado Edificio Facultades ou Edificio de Ferro, contando ademais con outros espazos docentes situados nos pavillóns 1 e 2.

Directorio telefónico:

Conserxería: 988 387 101

Secretaría alumnado Graos : 988-387-168, 98- 387-194, 988-36-890

Secretaría alumnado Mestrados: 988 368 893

Decanato: 988-387-159

Correo electrónico:

Secretaría alumnado: secexb@uvigo.es

Secretaría Decanato: sdexbo@uvigo.es

Grado en Educación Primaria

Subjects**Year 1st**

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
O05G120V01101	Education: Educational and organisational foundations of learning	1st	6
O05G120V01102	Education: Theory and history of education	1st	6
O05G120V01103	Psychology: Developmental psychology from 6 -12 years	1st	6
O05G120V01104	Sociology: Society, culture and thought	1st	6
O05G120V01105	Sociology: Sociology of education	1st	6

O05G120V01201	Education: Design and development of the primary education curriculum	2nd	6
O05G120V01202	Education: New technologies applied to primary education	2nd	6
O05G120V01203	History: History of the present	2nd	6
O05G120V01204	Psychology: Prevention and treatment of learning difficulties and developmental disorders	2nd	6
O05G120V01205	Psychology: Educational psychology: School learning processes	2nd	6

IDENTIFYING DATA**Education: Educational and organisational foundations of learning**

Subject	Education: Educational and organisational foundations of learning			
Code	O05G120V01101			
Study programme	Grado en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1st	1st
Teaching language	Galician			
Department				
Coordinator	Fernández del Río, Ana Belén			
Lecturers	Fernández del Río, Ana Belén			
E-mail	afdel.rio@uvigo.es			
Web				
General description	This subject #go it to me split of the thematic module "Processes and educational contexts" of basic character, with 6 credits ECTS; it is situated in the 1º course, in the first *cuadrimestre. It intends to provide to the students some scientific knowledges and the necessary techniques for *reflexionar envelope the distinct aspects and fields of the school organisation for power reflected in a concrete reality, is to say, in one center of the our Autonomous Community. It tries, so much by the actuality of the contained how poles fields that encompasses, desert the interests of the students put aspects that traditionally no treated in the *curriculos academic.			

Training and Learning Results

Code	
B1	Know the curricular areas of Primary Education, the interdisciplinary relation between them, the evaluation criteria and the body of didactic knowledge that encompasses the teaching and learning procedures.
B2	Design, plan and evaluate teaching and learning processes, both individually and in collaboration with other teachers and professionals from the centre.
B3	Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Encourage reading and critical appreciation of texts from the various scientific and cultural domains contained in the syllabus.
B4	Design and regulate learning spaces in diversity contexts, to address gender equality, equity and respect for human rights that constitute the values of citizenship training.
B5	Promote coexistence in and out of the classroom, solve discipline problems and contribute to peaceful resolution of conflicts. Encourage and appreciate effort, perseverance and personal discipline in students.
B6	Know how primary education schools are organised and the diversity of actions in their operation. Perform functions of mentoring and guidance to students and their families, addressing the singular learning needs of students. Assume that the performance of teaching needs to be refined and adapted to scientific, pedagogical and social changes throughout life.
B7	Collaborate with the different sectors of the educational community and of the social environment. Take on the educator dimension of the teaching role and promote democratic education for active citizenship.
B8	Maintain a critical and autonomous relationship with regard to knowledge, values and public and private social institutions
B9	Appreciate individual and group responsibility for achieving a sustainable future
B10	Reflect on classroom practices to innovate and improve teaching. Acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning and promote them among students.
B11	Know and apply the information and communication technologies in classrooms. Selectively discern audio-visual information that contributes to learning, civic training and cultural wealth.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the key competencies that affect the primary education schools and their professionals. Know quality improvement models that can be applied to educational centres.
C1	To understand the learning processes in the 6-12 age range in the family, social and school contexts.
C2	To know the characteristics of these students, as well as the characteristics of their motivational and social contexts.
C3	To be familiar with and master the knowledge required to understand the personality development of these students and identify malfunctions.
C4	To identify learning difficulties, report them and cooperate in their treatment.
C5	To know the current approaches and developments that are based on the acquisition of competencies.
C6	To identify and plan the resolution of educational issues affecting students with different abilities and different learning paces.
C8	To know the fundamentals of Primary Education.
C9	To analyze teaching practices and the institutional conditions framing them.
C11	To know the processes of interaction and communication in the classroom.

C12 To deal with and solve discipline problems.
C13 To promote cooperative work and individual work and effort.
C14 To promote actions of moral values education geared towards the shaping of an active, democratic citizenry.
C15 To know and deal with school situations in multicultural contexts.
C16 To design, plan and evaluate teaching and learning activities in the classroom.
C18 To participate in the planning of the educational project and in the ordinary activities of the school, according to criteria of quality management.
D1 Capacity for analysis and synthesis
D2 Capacity for organisation and planning
D3 Oral and written communication in the native language.
D4 Knowledge of foreign language
D5 Knowledge of computing related to the field of study
D6 Capacity for information management
D7 Troubleshooting
D8 Decision-making
D9 Team work
D10 Work in an interdisciplinary team
D11 Work in an international context
D12 Skills in interpersonal relationships
D13 Recognition of diversity and multiculturalism
D14 Critical reasoning
D15 Ethical commitment
D16 Autonomous learning
D17 Adaptation to new situations
D18 Creativity
D19 Leadership
D20 Knowledge of other cultures and customs
D21 Initiative and an entrepreneurial spirit
D22 Motivation for quality

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
1. Know the historical evolution of the educational system in the our country and the political and legislative conditionings of the educational activity and situate the school in the educational system Spaniard, in the European and international context.	B1 C1 C9 C12 D7 D8 D9 D13 D19 D21 D22	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D13 D19 D21 D22
2. Know the legislation that regulates the schools of Primary Education and his structure and the models of organisation of the space and material.	B6 C8 C9 C16	C1 D1 D6 D8 D14 D22
3. Value the importance of the stability and the regularity in the school surroundings, the schedules and the states of spirit of the teaching staff how factors that contribute to the harmonic progress and integral of the students.	B7 B8 B9 C9 C12	C1 D1 D2 D6 D7 D9 D12 D13 D18 D19 D22

4. Planning of the sequences of learning and organisation of the situations of work in the classroom and in the space of game.	B2 B4 B10 B11 B12 C18 D9 D10 D16 D18 D19	D1 D2 D5 D6 D7 D8 D1 D2 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D18 D19
5. Know work in team with other professionals and collaborate with the distinct sectors of the educational community and of the surroundings so as to schedule sequences of learning and organize situations of work in the classroom and in the space of game identifying the *peculiaridades of the period of 6-12 years.	C1 C2 C3 C4 C9 C11 C12	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D10 D16 D18 D19
6. Have a realistic image of yes same, act consistent to the @propio convictions, assume responsibilities, take decisions and relativize the possible frustrations.	C1 C9 C12	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D14 D15 D18 D19 D21
7. Take *conciencia of the complexity of the educational processes in general and the processes of teaching-learning in the mandatory stages of the educational system.	B3 B5 C5 C9 C12	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D18 D19 D21
8. #Analyze and apply distinct methodological strategies to organize the spaces, material and time in function of different didactic models and of the characteristics and needs of the students.	C1 C2 C5 C6 C9 C12	D1 D2 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D14 D15 D16 D18 D19 D22
9. Know international experiences and examples of innovative experiences in primary education and applied in the classroom.	C1 C9 C12 C13 C14 C15	D1 D2 D3 D4 D6 D10 D11 D13 D18 D19 D20 D22

10. Take part in the definition of educational project and in the general activity of the centre attending to criteria of control of quality.	C1 C3 C9 C11 C12	D1 D2 D7 D8 D9
		D14
		D18
		D19
		D22
11. Comprise that the daily dynamics in Primary Education is changing in function of each student, group and situation and know be flexible in the exercise of the teaching function.	C1 C9 C12	D1 D2 D6
		D7
		D8
		D13
		D17
		D19
		D21
		D22

Contents

Topic

1. It MELTMINTCI*ÓN CONCEPTUAL	1.1. The school organisation. 1.2. The centre how organisational unit: managerial functions, of pedagogical management and of administration. 1.3. The centre and the educational community.
2. SUBSICONCEPTUAL ENVIRONMENTAL/STEMA	2.1. The structure of the school system.
3. SUBSISTEMA OF PLANNING	3.1. Plan of centre. 3.2. The centre how organisational unit: managerial functions, of pedagogical management and of school administration: characteristics and levels.
4. SUBSISTRUCTURAL STEMA	4.1. The organisation of students/them, teachers/them, resources, spaces, time, activities.
5.- SUBSISTEMA RELACIONAL	5.1.- The participation in the educational centres. 5.2.- The organisational climate. 5.3.- The organisational culture. 5.4.- The conflict in the educational organisations.
6. SUBSISTEMA OF DIRECTION And LEADERSHIP	6.1. Direction in the educational organisations. 6.2. The projects of direction. 6.3. Of the direction to the led.
7.- SUBSISTEMA OF CHANGE/ DEVELOP ORGANISATIONAL	7.1.- Evaluation of centres. 7.2.- Analysis of experiences of organisation. 7.3.- Reference of models and elements studied to centres of Primary Education.
8. DIFFERENTIATED SCHOOL ORGANISATION	8.1. Analysis of experiences of organisation. 8.2. Reference of models and elements studied to centres of Childish Education.
9.- The SCHOOL ORGANISATION IN The PR*ÁCTICUM	9.1.- You attach of the School Organisation to the *Prácticum.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	2	2	4
Seminars	10	20	30
Mentored work	12	24	36
Lecturing	14	32	46
Collaborative Learning	10	20	30
Objective questions exam	2	2	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Activities *encamiñadas to take contact and gather information envelope the students, as well as to present the subject.

Seminars	Through the seminars will board specific subjects that allow *profundizar the contents of the subject. They use how supplement of the theoretical kinds. They compute in the evaluation *continua.
Mentored work	IT/The student, of individual way or in group, elaborates a document envelope to thematic of the subject or prepares seminars, investigations, memories, essays, summaries of readings, conferences etc.
Lecturing	Exhibition by part of the professor/it of the contained envelope to subject object of study, theoretical bases and/or guidelines of one work, exercise that it/the student has to develop.
Collaborative Learning	It comprises a group of procedures of teaching that split of the organisation of the kind in small mixed and heterogeneous groups where the students works of form coordinated between yes to develop academic tasks and *afondar in the his @propio learning.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Seminars	Attention to the students/them along the his formative process.
Mentored work	Attention to the students/them along the his formative process.
Collaborative Learning	Attention to the students/them along the his formative process.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Seminars	Carry activities and works in the that profundice on theoretical and practical aspects of the contained of the subject.	15	B1	C1
			B2	C2
			B3	C5
			B4	C6
			B5	C8
			B6	C9
			B7	C12
			B8	C13
			B9	C14
			B10	C15
			B11	C16
			B12	C18
Mentored work	In the evaluation of the works of classroom of the groups c take the following criteria: - formal Aspects. - Quality of the works. - Oral exhibition if it is the case, and answer to the questions exposed.	30	B1	C1 D1
			B2	C2 D2
			B3	C5 D3
			B4	C6 D4
			B5	C8 D5
			B6	C9 D6
			B7	C12 D7
			B8	C13 D8
			B9	C14 D9
			B10	C15 D10
			B11	C16 D11
			B12	C18 D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21
				D22
Collaborative Learning	It comprises a group of procedures of teaching that split of the organisation of the kind in small mixed and heterogeneous groups where the students works of form coordinated between yes to develop academic tasks and *afondar in the his @propio learning.	15	B1	C3 D1
			B2	C4 D2
			B3	C5 D3
			B4	C12 D4
			B5	C15 D5
			B6	D6
				D7
				D8
				D15
				D17

Objective questions exam	Proofs stop the evaluation of the competitions purchased that include questions closed with different alternatives of answer (true/false, multiple election, *emparellamiento of elements...). The students/select them an answer go in a number limited of possibilities.	40	B1	C1	D1
			B2	C2	D2
			B3	C5	D3
			B4	C6	D4
			B5	C8	D5
			B6	C9	D6
			B7	C12	D7
			B8	C13	D8
			B9	C14	D9
			B10	C15	D10
			B11	C16	D11
			B12	C18	D12
				D13	
				D14	
				D15	
				D16	
				D17	
				D18	
				D19	
				D20	
				D21	
				D22	

Other comments on the Evaluation

MODALIDAD DE EVALUACIÓN CONTINUA/ASISTENTE ALUMNOS/AS:

- Como pruebas de evaluación continua, tanto presenciales como telemáticas, se realizarán siempre dentro del tiempo asignado a las aulas lectivas de la asignatura.- Se entiende por asistente de los alumnos que siguen con regularidad las clases (mínimo un 80%). - Los grupos colaborativos tendrán los mismos componentes para todas las actividades grupales y formarán de entre los alumnos ayudantes en grupos de 5 alumnos/los grupos B, y de 3 alumnos/los grupos C; los miembros de cada grupo deben elegir un vocero que debe ser el único encargado de subir actividad a la plataforma moovi sin olvidar indicar los datos de todos los miembros del grupo. - Para superar la asignatura será preciso alcanzar como mínimo el 50% de la puntuación en cada uno de los dos subapartados de la parte práctica y menos del 50% de la parte teórica. ES decir: son criterios sumativos entre sí y nunca podrán sumarse en ninguno de ellos se obtiene el mínimo establecido.

Parte práctica (subapartados):

15% Aprendizaje colaborativo (es necesario obtener 0,75 para poder sumar un máximo de 1,5)30% Trabajo tutelado (es necesario obtener 1,5 para poder sumar un máximo de 3) 40% Examen (es necesario obtener 2 para potencia suma a máximo de 4)

MODALIDAD DE EVALUACIÓN GLOBAL/ALUMNOS EN EL AUXILIAR: - La elección de la modalidad de evaluación global supondrá la renuncia a la evaluación continua. Los alumnos no asistentes deben contactar al inicio de curso con el @docente de la asignatura vía e-mail optando por unirse *evaluación global.Aquellos alumnos que no cumplieron el requisito de asistencia mínima (alrededor del 80% de las clases teórico-prácticas) pasarán a ser considerados alumnos no asistentes, optando por una evaluación global.- Cómo las pruebas de evaluación global se realizan siempre en la fecha oficial del examen para cada oportunidad de evaluación dentro del *período de pruebas oficiales en el calendario académico marcado de cada curso. - Se entiende por alumnos no ayudantes que no asisten con regularidad a las clases (faltan más de un 20%).- Estos alumnos realizarán todos los trabajos de manera individual y la fecha de entrega será la misma que dejen los alumnos *presencial. - La evaluación de estos alumnos se hará de igual manera que la de los alumnos *presenciales. - Para superar la asignatura será preciso alcanzar como mínimo el 50% de la puntuación en cada uno de los subapartados de la práctica parte del; 50% de la parte teórica. ES decir: son criterios *sumativos entre sí y nunca podrán sumarse en ninguno de ellos alcanza el mínimo establecido.15% Seminario (necesario obtener 0,75 para suma de potencias)

Sources of information

Basic Bibliography

Ainscow, M., **MEJORAR LAS ESCUELAS URBANAS. LIDERAZGO Y COLABORACIÓN**, Primera Edición, Narcea, 2008

Santos Guerra, M. A.; Lorenzo Delgado, M. y García Sánchez, J.N., **LAS ORGANIZACIONES ESCOLARES. HACIA NUEVOS MODELOS**, FUNDEC, 2001

Feito, R., **LOS RETOS DE LA PARTICIPACIÓN ESCOLAR: ELECCIÓN, CONTROL Y GESTIÓN DE CENTROS EDUCATIVOS**, Morata, 2011

Pérez Pérez, J. C. (coord.), **GESTIÓN DE CALIDAD EN LA ORGANIZACIÓN Y DIRECCIÓN DE CENTROS ESCOLARES**, Ministerio de Educación y Ciencia. Instituto de Fo, 2005

Thurler, G. y Maulini, O., **LA ORGANIZACIÓN DEL TRABAJO ESCOLAR: UNA OPORTUNIDAD PARA REPENSAR LA ESCUELA**, Primera Edición, Graó, 2000

Cantón Mayo, I; Pino Juste, M., **Organización de centros educativos en la sociedad del conocimiento**, Alianza Editorial, 2014

Complementary Bibliography

- Bolívar Botía, A., **LOS CENTROS EDUCATIVOS COMO ORGANIZACIONES QUE APRENDEN. PROMESA Y REALIDADES**, La Muralla, 2000
- Cid Sabucedo, A., **EL CLIMA ESCOLAR**, Tórculo, 2002
- Cid Sabucedo, A., **LOS PROYECTOS DE DIRECCIÓN**, Auria, 2000
- Cid Sabucedo, A., **MACROORGANIZACIÓN ESCOLAR. EL SISTEMA EDUCATIVO, ESTRUCTURA Y CARACTERÍSTICAS**, Departamento de Didáctica y Organización Escolar, 1996
- Cid Sabucedo, A., **PRACTICUM I: PRÁCTICAS DE OBSERVACIÓN Y DE INVESTIGACIÓN. APLICACIÓN SOBRE EL CONTEXTO DONDE SE REALIZA LA ENSEÑANZA**, Copytema, 1996
- Gimeno Sacristán, J., **EL SISTEMA EDUCATIVO. UNA MIRADA CRÍTICA**, CISS-Praxis-Cuadernos de Pedagogía, 2004
- González González, Mª T. ; Nieto Cano, J. M. y Portela Pruaño, A., **ORGANIZACIÓN Y GESTIÓN DE CENTROS ESCOLARES**, Prentice-Hall, 2003
- Grau Rubio, C., **EDUCACIÓN ESPECIAL. DE LA INTEGRACIÓN ESCOLAR A LA ESCUELA INCLUSIVA**, Promolibro, 1998
- Lorenzo, M., **ORGANIZACIÓN ESCOLAR. LA CONSTRUCCIÓN DE LA ESCUELA COMO ORGANIZACIÓN**, Segunda Edición, Ediciones Pedagógicas, 1996
- Matín-Moreno, Q., **BANCOS DE TALENTO: PARTICIPACIÓN DE LA COMUNIDAD EN LOS CENTROS DOCENTES**, Sanz y Torres, D. L., 2000
- Pacual Pacheco, R; Villa Sánchez, A. y Auzmendi Escribano, E., **EL LIDERAZGO TRANSFORMACIONAL EN LOS CENTROS DOCENTES: UN ESTUDIO EN LAS COMUNIDADES AUTÓNOMAS DEL PAÍS VASCO Y CASTILLA-LEÓN**, Mensajero, D.L., 2006
- Pérez Gómez, A. I., **LA CULTURA ESCOLAR EN LA SOCIEDAD NEOLIBERAL**, Morata, 1998
- Santos Guerra, M.A.; Lorenzo Delgado, M. y García Sánchez, J.N., **LAS ORGANIZACIONES ESCOLARES: HACIA NUEVOS MODELOS**, FUNDEC, 2001

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

- Education: Design and development of the primary education curriculum/O05G120V01201
Education: Educational and organisational foundations of learning/O05G120V01101
Educational and organisational aspects of special education/O05G120V01934
Pedagogical foundations of special education/O05G120V01935
Internships: Practicum/O05G120V01981
-

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

- Education: Design and development of the primary education curriculum/O05G120V01201
Education: Educational and organisational foundations of learning/O05G120V01101
Education: New technologies applied to primary education/O05G120V01202
-

Subjects that it is recommended to have taken before

- Education: Design and development of the primary education curriculum/O05G120V01201
-

Other comments

This subject framed in an Empower engaged with the sustainability of the entorno and of the people. Attending to this philosophy, this subject will promote educational practices in base to materials of low environmental impact in coherence with the principles of sustainability (ODS).

This subject go it to me split of the project of teaching innovation of the Faculty of Education and Social Work

IDENTIFYING DATA

Educación: Teoría e historia da educación

Subject	Educación: Teoría e historia da educación			
Code	O05G120V01102			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Galego			
Department	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinator	Diéguez García, Nuria			
Lecturers	Diéguez García, Nuria			
E-mail	nudieguez@uvigo.es			
Web	http://fcce.uvigo.es/es/docencia/profesorado/maria-victoria-carrera-fernandez/			
General description	Como materia de formación básica, a denominada Educación. Teoría e Historia de a Educación ten como finalidade introducir ó futuro graduado/a no universo educativo a través da análise da educación como práctica cultural presente en todas as sociedades e estreitamente relacionada con cuestións sociais, económicas e políticas. Persegue que o futuro/a graduado/a coñeza e valore desde unha perspectiva crítica o concepto de educación e os seus procesos, axentes, institucións, xunto coa súa evolución histórica e co proceso de configuración do sistema educativo. Busca igualmente unha comprensión histórica, contextual e crítica do fenómeno educativo, que oriente finalmente a súa praxe profesional desde unha perspectiva reflexiva e crítica. Tamén se analizan os aspectos básicos do desenvolvemento histórico da educación en España e en Galicia, prestando especial atención á Educación Primaria e ó proceso de configuración do seu profesorado, da súa formación e da súa lexitimación socioprofesional.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

- A1 Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
- A2 Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
- A3 Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
- A4 Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
- A5 Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
- B3 Abordar con eficacia situacions de aprendizaxe de lingua en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
- B4 Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
- B5 Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudiantes
- B6 Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudiantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudiantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
- B7 Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
- B8 Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
- B9 Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
- B10 Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudiantes
- B11 Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
- B12 Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
- C1 Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
- C2 Coñecer as características destes estudiantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais

C5	Coñecer as propostas e desenvolvimentos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
C20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
C22	Relacionar la educación con el medio, y cooperar con las familias y la comunidad
C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
C24	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar
C29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
C62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
C64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
C65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
C66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C67	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudiantes 6-12 anos
C68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunitade educativa e da contorna social
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D22	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning
Results

Desenvolve un coñecemento reflexivo e crítico da educación que permita comprender a complexidade do proceso educativo	A1 A2 A3 A4 A5 B8 B9 B10 B11 B12 C15 C17 C19 C20 C22 C23 C24 C29 C34 C62 C64 C65 C66 C67 C68	B3 B4 B5 B6 B7 C10 C11 C12 C13 C14 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D20	C1 C2 C5 C7 C9 D2 D3 D7 D8 D9 D10 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D20	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D20
Valora a acción educativa do/a mestre/a na Educación Primaria como un proceso de intervención profesional, o que supón explicar, xustificar e xenerar pedagóxicamente a súa intervención	A1 A2 A3 A4 A5 B8 B9 B10 B12 C11 C12 C13 C14 C15 C17 C17 C20 C22 C23 C24 C29 C34 C62 C64 C65 C66 C67 C68	B3 B4 B5 B6 B7 C10 C11 C12 C13 C14 D12 D13 D14 D15 D17 D20	C1 C2 C7 C9 C10 D3 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D17 D20	D1 D3 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D17 D20

Contidos

Topic

I. CONCEPTO, FINALIDADES E SISTEMAS EN EDUCACIÓN	Concepto de educación. Dimensións da educación. Educación en valores. Piares da educación. O universo educativo
II O COÑECIMENTO CIENTÍFICO DA EDUCACIÓN	Saber pedagóxico e coñecemento científico. A pedagogía como ciencia e como disciplina. O coñecemento da educación e as ciencias da educación. Achegas para a praxe educativa.
III. AXENTES E INSTITUCIÓNS EDUCATIVAS	Relacións familia, escola e comunidade. A profesión docente e o proceso de comunicación. Do centro escolar á cidade educadora. Movementos e institucións educativas.
IV. TEORÍAS EDUCATIVAS CONTEMPORÁNEAS	Antecedentes e inicio da modernidade pedagógica. A escola nova. Teorías socialistas. Teorías antiautoritarias. Teorías personalistas. Teorías críticas coa institución escolar. A teoría educativa no inicio do século XXI.
V. HISTORIA DA ESCOLA PRIMARIA	Nacemento e desenvolvemento dos sistemas educativos. Os procesos de escolarización e a educación básica. A escola primaria na súa historia e no momento actual.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	18	17	35
Traballo tutelado	4	30	34
Debate	3	0	3
Seminario	11	29	40
Traballo tutelado	6	0	6
Presentación	3	6	9
Actividades introductorias	2	0	2
Aprendizaxe colaborativa	6	4	10
Exame de preguntas obxectivas	1	10	11

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte da persoa responsable da docencia dos contidos da materia e das bases teóricas e directrices do traballo a desenvolver polo estudiantado.
Traballo tutelado	Terán como finalidade a exposición de comentarios, recensións, actividades ou traballos de tipo individual e/ou colectivo por parte do alumnado con debate posterior.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudiantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico. Empréganse como complemento das sesións maxistrais, para desenvolver competencias instrumentais relacionadas co marco teórico da materia.
Traballo tutelado	O alumnado deberá realizar de forma individual e/ou grupal varios traballos sobre algúns dos temas vinculados cos contidos da materia.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudiantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio ou proxecto. Pódese levar a cabo individual ou grupalmente.
Actividades introductorias	Actividades de presentación da materia, análise de coñecementos previos, actitudes e intereses/expectativas en relación á materia.
Aprendizaxe colaborativa	Comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumnado traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e afondar na súa propia aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Tempo dedicado a resolver dubidas sobre contidos, traballos e as prácticas da materia, sexa durante o traballo na aula sexa durante o tempo de tutoría docente individual fóra da aula. Seguimento individual do desenvolvimento que cada persoa presenta na aula.
Traballo tutelado	Tempo dedicado a resolver dubidas sobre contidos, traballos e as prácticas da materia, sexa durante o traballo na aula sexa durante o tempo de tutoría docente individual fóra da aula. Seguimento individual do desenvolvimento que cada persoa presenta na aula.
Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	Tempo dedicado a resolver dubidas sobre contidos (teórico-prácticos da materia) sexa durante o traballo na aula sexa durante o tempo de tutoría docente individual fóra da aula.

Avaluación

Description	Qualification Training and Learning Results

Traballo tutelado Participación activa na clase e nas actividades de aula. Entrega e presentacións/exposiciones de actividades de aula (Avaliación continua)	20	A1	B3	C1	D1
		A2	B4	C2	D2
		A3	B5	C5	D3
		A4	B6	C7	D5
		A5	B7	C9	D6
			B8	C10	D7
			B9	C11	D8
			B10	C12	D9
			B11	C13	D10
			B12	C14	D12
				C15	D13
				C17	D14
				C19	D15
				C20	D16
				C22	D17
				C23	D18
				C24	D20
				C29	D22
				C34	
				C62	
				C64	
				C65	
				C66	
				C67	
				C68	
Traballo tutelado Realización dun traballo, preferentemente grupal, cuxo tema será convidado cos/as docentes, así como tutelado por estes ao longo do cuatrimestre (Avaliación continua)	40	A1	B8	C10	D1
			B12	C64	D3
				D6	
				D8	
				D14	
				D16	
Exame de preguntas obxectivas	Proba de carácter escrito con preguntas de opción múltiple nas que o alumnado deberá escoller a resposta correcta entre varias posibles (Avaliación final)	40	A1	B3	C1 D1
			A2	B4	C2 D2
			A3	B5	C5 D3
			A4	B6	C7 D5
			A5	B7	C9 D6
				B8	C10 D7
				B9	C11 D8
				B10	C12 D9
				B11	C13 D10
				B12	C14 D12
					C15 D13
					C17 D14
					C19 D15
					C20 D16
					C22 D17
					C23 D18
					C24 D20
					C29 D22
					C34
					C62
					C64
					C65
					C66
					C67
					C68

Other comments on the Evaluation

A) DESCRICIÓN DAS CARACTERÍSTICAS DA AVALIACIÓN

O alumnado deberá comunicar ao profesorado por cal dos dous modelos de avaliación (asistencial ou non asistencial) vai optar no primeiro mes do curso, excepto no caso do alumnado que perda o dereito á avaliación continua por faltas de asistencia. Calquera outra circunstancia deberá ser comunicada ao profesorado para os efectos da avaliación.

A ficha con foto e datos persoais deberá ser entregada ao profesor/a en as dúas primeiras semanas de clase.

Avaliación para o **alumnado asistente**: Realizarase segundo os seguintes parámetros: 1. Traballos de aula: 20% (2 puntos); 2. Traballo tutelado, preferentemente grupal: 40% (4 puntos); 3. Exame de preguntas obxectivas : 40% (4 puntos)

Para obter unha cualificación positiva o alumnado deberá conseguir o 50% en cada dos apartados.

Avaliación de **alumnado non asistente**: Terán a consideración de non asistentes aqueles alumnos/ as que non consigan o 80% da asistencia. A avaliación será idéntica á do alumnado asistente, coa diferença que se substituirá "traballos de aula" por un traballo individual que se acordará o inicio de curso, consistente no desenvolvemento dun tema ou sub-tema do programa desde un enfoque teórico-práctico ou na lectura, síntese e valoración crítica dun libro relacionado co temario e convidado co profesorado na primeira quincena do curso. Así, a avaliación para o alumnado non asistente consistirá en: 1. Traballo individual teórico-práctico: 20% (2 puntos); 2.Traballo tutelado individual sobre bloques temáticos da materia: 40% (4 puntos); 3. Exame de preguntas obxectivas sobre cuestiós do programa: 40% (4 puntos).Do mesmo xeito que para o alumnado asistente, para a superación da materia deberá alcanzar polo menos o 50% en todos os apartados sinalados na avaliación.

B) As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2^a, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico

C) As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade (<http://fcce.uvigo.es/es/>) no espazo "datas exames"

D) Outras cuestiós: en coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Colom, A.J. (Ed.), **Teorías e instituciones contemporáneas de la educación**, Ariel, 2002

Colom, A.J. ; Melich J.C. (Eds.), **Después de la modernidad : nuevas filosofías de la educación**, Paidós, 2001

Freire, P., **La educación como práctica de la libertad**, Siglo XXI, 1967

Palacios, J., **La cuestión escolar. Críticas y alternativas**, Laia, 1978

Trilla, J. (Coord.), **El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI**, Graó, 2001

VV.AA, **Pedagogías del Siglo XX**, 2000

Complementary Bibliography

Aldecoa, J. (1990), **Historia de una maestra**, Anagrama, 1990

Carrera, M.V., Lameiras, M. ; Cid, X.M., **Una pedagogía transgresora para la prevención del bullying en el aula.**, Edições Afrontamento, 2011

Cid, X.M., **Rosa Pons I Fabregas, unha maestra europea en Parada de Sil. Conversas co seu fillo Camilo.**, Nova Escola Galega, 2009

Delors, J. (Coord.), **La educación encierra un tesoro. Informe a la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la educación para el siglo XXI**, Santillana, 1996

DePalma, R.; Atkinson, E. (Eds.), **Interrogating heteronormativity in primary schools: The work of the No Outsiders project.**, Trentham, 2009

Freinet, C., **Técnicas Freinet da Escola Moderna**, Edicións Xerais, 1996

García, J.L., **La sociedad educadora**, Editorial Independiente, 2000

Gimeno, J., **La educación que aún es posible. Ensayos a cerca de la cultura para la educación**, Morata, 2005

Giraux, H., **Los profesores como intelectuales. Hacia una pedagogía crítica del aprendizaje**, Paidós, 1990

Illich, I., **La sociedad desescolarizada**, Barral, 1976

Renold, E., **Girls, boys and junior sexualities: exploring children's gender and sexual relations in the primary school**, Routledge, 2005

Recomendacions

Subjects that continue the syllabus

Historia: Historia do presente/O05G120V01203

Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/O05G120V01104

Socioloxía: Socioloxía da educación/O05G120V01105

Ética e deontoloxía profesional/O05G120V01903

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

Esta materia forma parte do proxecto de innovación docente da Facultade de Educación e Traballo Social

IDENTIFYING DATA

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos

Subject	Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos			
Code	O05G120V01103			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1	Quadmester 1c
Teaching language	Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Conde Rodríguez, María Ángeles			
Lecturers	Conde Rodríguez, María Ángeles Rodríguez Enríquez, Mónica			
E-mail	angelesconde@uvigo.gal			
Web				
General description	Trátase dunha materia de carácter básico, situada no primeiro curso do grao de educación primaria. Facilita a comprensión das claves do desenvolvemento humano e os cambios que teñen lugar nos procesos psicolóxicos (memoria, cognición, linguaxe, etc.) ao longo do período de 6 a 12 anos. Estes coñecementos son fundamentais na formación de mestres xa que representan unha ferramenta indispensable para poder contribuír ao desenvolvemento de nenos e nenas a través dunha axeitada planificación dos seus procesos de aprendizaxe.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfunciones
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecer as características das/os estudiantes de primaria así como os seus contextos coa finalidade de estimular e potenciar o desenvolvemento persoal de nenos e nenas.	A1 A2 A3	B2 B4	C2	D1 D2
Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade das/os estudiantes de primaria.	A1 A3	B8	C2 C3	D1 D6
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación en psicoloxía do desenvolvemento na idade escolar.	A4 A5	B2 B4 B8 B9 B10	C19	D1 D2 D6 D8 D17 D18
Traballar de modo autónomo e en equipo coa finalidade de mellorar o logro académico e desenvolver estratexias que permitan posteriormente participar na mellora dos procesos de desenvolvemento a través das prácticas educativas.	A4 A5	B10	C13 C19	D8 D9 D16 D17

Contidos

Topic

Paradigmas e teorías do desenvolvemento humano.	Desenvolvemento psicolóxico. Controversias conceptuais. Modelos e teorías explicativas do desenvolvemento.
Contextos e factores do desenvolvemento na idade escolar.	Contextos humanos de desenvolvemento. A interacción como contexto de desenvolvemento. Desenvolvemento, aprendizaxe, cultura e educación. Ámbitos de socialización: Socialización a través da familia. Socialización no ámbito escolar. O xogo. Os medios audiovisuais.
Desenvolvemento físico e psicomotriz dos 6 aos 12 anos.	Desenvolvemento físico e habilidades motrices. Desenvolvemento dos sistemas de acción. Desenvolvemento da grafomotricidade: debuxo e escritura.
Desenvolvemento Cognitivo e intelectual dos 6 aos 12 anos	Desenvolvemento da atención, memoria e coñecemento. Pensamento operacional concreto. A metacognición. Comunicación, linguaxe e pensamento.
Desenvolvemento comunicativo e da linguaxe entre os 6 e os 12 anos.	Comunicación, linguaxe e pensamento. Desenvolvemento da linguaxe: morfosintáctico, semántico e pragmático. Capacidades metalingüísticas. Lectura e escritura.
Desenvolvemento da personalidade e afectivo-emocional entre os 6 e os 12 anos.	Desenvolvemento afectivo. Construcción da identidade. Autoconcepto e autoestima. Tipificación de xénero e roles de xénero.
Desenvolvemento social: interaccións e relacións sociais dos 6 aos 12 anos.	Coñecemento social das relacións interpersoais e dos sistemas sociais. Contexto e desenvolvemento de normas e valores. Razoamento moral e conduta moral. Conduta prosocial. Interaccións sociais e relacións co grupo de iguais.
Desenvolvemento na adolescencia.	Significado evolutivo da adolescencia. Pensamento formal. Desenvolvemento do autoconcepto. Identidade. Roles de xénero. Desenvolvemento psicosexual. Relacións sociais durante a adolescencia: familia e iguais.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	10	0	10
Traballo tutelado	17	25	42
Cartafol/dossier	15	25	40
Estudo de casos	7	26	33
Exame de preguntas obxectivas	2	15	17
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas 1		5	6

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Actividades introdutorias	
Actividades dirixidas a:	
	<ul style="list-style-type: none"> - presentación da materia - tomar contacto cos estudiantes - recoller información sobre coñecementos e motivacións dos estudiantes
Lección maxistral	Exposición por parte das docentes dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e as súas bases teóricas, así como directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a resolver polo/a estudiante.
Traballo tutelado	O/a estudiante presenta no grupo-clase aspectos dos contidos da materia previamente preparados, utilizando material proporcionado polo/a docente, ademais das achegas persoais que poida realizar o estudiante, utilizando a bibliografía suxerida. Realizarase tanto de xeito individual como empregando técnicas grupais participativas.
Cartafol/dossier	Afondamento teórico-práctico sobre os contidos da materia a través do análisis de aspectos do desenvolvemento evolutivo (cognitivo, lingüístico, emocional e social) de escolares de educación primaria co obxectivo de promover actuacións, tanto para prevención como para a promoción e mellora dos mesmos. Realizarase tanto de xeito individual como empregando técnicas grupais participativas.
Estudo de casos	Análise dun caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Realizarase empregando técnicas grupais participativas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Orientación sobre planificación, deseño e metodoloxía dos traballos prácticos. Supervisión e seguimiento en pequenos grupos do desenvolvemento dos proxectos de prácticas.
Estudo de casos	Apoio e asesoramento para a organización sobre unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc
Cartafol/dossier	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación de contidos da materia
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación escrita dos traballos prácticos.

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	O/a estudiante presenta aspectos dos contidos da materia previamente preparados utilizando a bibliografía suxerida, exposición de actividades realizados na aula e fora da mesma.	10	A1 B8 C13 D1 A4 D2 A5 D9 D16
Cartafol/dossier	Afondamento teórico-práctico sobre os contidos da materia a través do análisis de aspectos do desenvolvemento evolutivo (cognitivo, lingüístico, emocional e social) de escolares de educación primaria co obxectivo de promover actuacións, tanto para prevención como para a promoción e mellora dos mesmos.	30	A2 B8 C2 D1 A3 C3 D2 A4 C13 D6 C19 D8 D9 D17
Exame de preguntas obxectivas	Probas que inclúen preguntas con diferentes opcións de resposta sobre contidos da materia.	30	A1 B8 C2 D1 A3 C3 D2 A4 D6 D16
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Realización dun informe escrito e, no seu caso, presentación oral das actividades prácticas nas que se desenvolvan, relacionen, organicen os coñecementos e preséntense conclusións propias por parte dos/as estudiantes sobre un aspecto do desenvolvemento humano aplicado a escolares de Educación Primaria.	30	A2 C2 D1 A3 C3 D2 A4 C13 D6 A5 C19 D8 D9 D16 D17 D18

Other comments on the Evaluation

AVALIACIÓN CONTINUA

Para optar á avaliação continua esíxese a asistencia regular de, polo menos o 80%, das sesións de clase, traballos tutelados e titorías de grupos.

Para superar a materia será necesario que os estudiantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación de cada apartado.

Aqueles estudiantes que non superen algunha das probas de avaliación poderán recuperalas nas datas oficiais correspondentes á segunda oportunidade, no mes de Xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na primeira oportunidade.

AVALIACIÓN GLOBAL

Os estudiantes que opten por este sistema de avaliación ou non poidan seguir a avaliación continua deberán realizar unha proba de contidos teóricos sobre a materia, que suporá un 50% da nota, un comentario sobre una monografía, 20% e un traballo teórico-aplicado titorizado, ao que lle corresponderá o 30% da cualificación final. Para superar a materia será preciso que os estudiantes obteñan en cada unha das partes un 50% da cualificación total das mesmas.

No caso de alumnado do **Curso Ponte** proporase unha avaliación alternativa que será concretada polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo '**exames**'

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Delval, J., **El desarrollo humano**, Siglo XXI, 1994

Donaldson, M., **La mente de los niños**, Morata, 1979

Muñoz, A., **Psicología del desarrollo en la etapa de Educación Primaria**, Pirámide, 2010

Palacios, J., Marchesi, A. y Coll, C., **Desarrollo psicológico y educación: Vol. I. Psicología Evolutiva**, Alianza Editorial, 1999

Complementary Bibliography

Baltes, P. B., Reese, H. W. & Nesselroade, J. R., **Métodos de investigación en psicología evolutiva: enfoque del ciclo vital** ., Morata, 1981

Berger, K.S., **Psicología del desarrollo: Infancia y Adolescencia**, Editorial Médica Panamericana, 2016

Clemente, R. A. y Hernández, C., **Contextos de desarrollo psicológico y educación**, Aljibe, 1996

Córdoba, A. I.; Descals, A. y Gil, M.D. **Psicología del Desarrollo en la Edad Escolar**, Pirámide, 2006

Corral, A. y Pardo, P., **Psicología Evolutiva I. Introducción al desarrollo**, UNED, 2001

Craig, G.J., **Desarrollo Psicológico**, Prentice-Hall Hispanoamericana., 1997

Delgado, B., **Psicología del Desarrollo. Desde la Infancia a la vejez**, McGrawHill, 2009

García Madruga, J.A. y Pardo, P., **Psicología Evolutiva, Vol. 2.**, UNED, 1997

Giménez-Dasi, M. y Mariscal, S., **Psicología del Desarrollo. Desde el nacimiento a la primera infancia**, McGrawHill, 2008

González, A.M., Fuentes, M.J., de la Morena, M.L. y Barajas, C., **Psicología del desarrollo: teoría y prácticas**, Aljibe, 1995

Hoffman, L., Paris, S. y Hall, E., **Psicología del desarrollo hoy (Vol. 1 y 2)**, McGrawHill, 1995

Martí, E., **Psicología evolutiva: teorías y ámbitos de investigación**, Anthropos, 1991

Martín, C. y Navarro, J. I., **Psicología del desarrollo para docentes.**, Pirámide, 2009

Morrison, G.S., **Educación Infantil**, Pearson, 2005

Muñoz, V. y otros, **Manual de psicología del desarrollo aplicado a la educación.**, Pirámide, 2011

Ortega, R., **Crecer y aprender. Curso de Psicología del desarrollo para educadores**, Visor, 1999

Palacios, J. y Rodrigo, M. J., **La familia como contexto de desarrollo humano**, Alianza Editorial., 2001

Papalia, D.E., Duskin, R. y Wendkos, S., **Psicología del Desarrollo: de la infancia a la adolescencia**, 11a. ed, McGraw-Hill, 2019

Pérez, M., **Nuevas perspectivas en psicología del desarrollo**, Alianza Editorial., 1995

Perinat, A., **Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico**, Editorial UOC, 2003

Rice, F.P., **Desarrollo Humano. Estudio del Ciclo Vital**, Prentice-Hall., 1997

Triane, M.V. y Gallardo, J.A., **Psicología de la educación y del desarrollo en contextos escolares.**, Pirámide, 2004

Triane, M.V., **Psicología del desarrollo y de la educación.**, Pirámide, 2012

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Psicoloxía: Prevención e tratamiento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento/O05G120V01204

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/O05G120V01205

Other comments

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.
- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás tutorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudiantes
- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.
- Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

-Esta materia forma parte do proxecto de innovación docente da Facultade de Educación e Traballo Social

IDENTIFYING DATA

Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento

Subject	Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento			
Code	O05G120V01104			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Rubin Álvarez, Abraham			
Lecturers	González Arribas, Brais Rubin Álvarez, Abraham			
E-mail	abraham.rubin@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia abórdanse tres problemáticas esencias: a) as relativas ás cuestiós específicas que encara a filosofía contemporánea b) as que refiren aos elementos que definen a cultura actual e o xeito en que se relacionan nela a modernidade e a postmodernidade, c) as que poñen en liza as principais propostas filosóficas do s. XX e XXI. O enfoque é eminentemente filosófico: reflexivo, argumentativo e crítico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D6	Capacidade de xestión da información
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender a filosofía como saber específico que se ocupou de problemas que atinxen á totalidade	A1 A2 A3	B8 C23 C34	C14 D14	
Coñecer e comprender os problemas filosóficos no seu contexto e entender a vinculación con outras manifestacións culturais do momento	A1 A2 A3	B4 B8 C34	C23 D14	
Coñecer e entender os esquemas de pensamento que estiveron e están presentes na nosa configuración mental.	A1 A2 A3	B8 C23 C34	D14	

Coñecer as ideas que forxan o noso presente.	A1 A3 A5	B8 C23 C34	C14 D14	D13 D14
Capacidade para organizar coherentemente ideas e argumentos	A3	B8	C34	D1 D3 D14
Capacidade para analizar, valorar e discutir argumentos alleos.	A3	B8		D1 D6 D14
Capacidade para interpretar criticamente os textos e para formular problemas	A3	B8	C13	D1 D14

Contidos

Topic

1.- A filosofía como pensamento que se ocupa de 1.- Introducción: Filosofía, historia e educación problemas específicos

2.- As diversas respostas que se deron ao longo da historia dos problemas plantexados 2.1.- A necesidade dunha Filosofía da educación
2.2.- Cultura, sociedade e civilización moderna
2.3.- Teorías sociais e políticas da modernidade

3.- Os esquemas de pensamento que configuraron o que somos. 3.1.- Filosofías do século XX.
3.2.- A posmodernidade.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Seminario	15	22	37
Seminario	8	0	8
Traballo tutelado	6	41.5	47.5
Lección magistral	18.5	0	18.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	34	37

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Presentación do curso e explicación de como se desenvolverán as distintas actividades que debe facer o alumnado
Seminario	Información de como se desenvolven estas sesións e presentación do tema de análise, partindo dun texto ou un documento gráfico
Seminario	Entrevistas do alumnado co profesor da materia para resolver dúbidas, asesorar, etc.
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo de introdución á investigación vencellado cos temas da materia de estudo
Lección magistral	Exposición, por parte do profesorado, dos temas do programa

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Seguimiento por parte do profesorado dos traballos obligatorios que se han de realizar para superar a materia. No caso de activarse o protocolo de continxencia empregaránse os medios telemáticos de atención ó alumnado: a plataforma de teledocencia, o despacho virtual e Moovi para garantir á atención ó alumnado.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Seminario	Presentación e debate dun tema.	20	A3	B8	C13 C23 C34	D1 D3 D6 D14
Traballo tutelado	Valoración do traballo de iniciación á investigación.	40	A3	B8	C13 C23	D1 D3 D6 D14
Exame de preguntas de desenvolvemento	Examen sobre o temario da materia.	40	A1 A2 A3		C23	D1 D14

Other comments on the Evaluation

O alumnado asistente e o non asistente ten que alcanzar o 50% en cada unha das probas para superar a materia.

Alumnado non asistente: Realización dun traballo relacionado cos contidos da materia, pautado entre o alumnado e o profesorado (40%), resumo e comentario crítico de dous libros da Bibliografía da materia, pautados polo profesorado (20%), exame final da materia (40%).

Para ambas modalidades de avaliación, as partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2^a, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico

As datas oficiais de exame poden consultarse na páxina web da Facultade, no apartado de organización académica, espazo "datas de exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Ayestarán, Ignacio, **Filosofía en un mundo global**, Calquera, Cátedra, 2008

Giner, Salvador, **Historia del pensamiento social**, Calquera, Ariel, 2008

Lipman, Mattew et. Alii, **La filosofía en el aula**, Calquera, Ediciones de la Torre, 1992

Marcuse, Herbert, **El Hombre unidimensional: ensayo sobre la ideología de la sociedad industrial avanzada**, Calquera, Planeta-Agostini, 1993

Vidarte, Paco e Rampérez, Fernando, **Filosofías del siglo XX**, Calquera, Síntesis, 2005

Complementary Bibliography

Arribas, Brais, **Vir a menos: crítica da razón nihilista**, Calquera, Axóuxere, 2019

Arribas, Brais, **Transhumanismo**, Calquera, Euseino?, 2021

de Beauvoir, Simone, **El segundo sexo**, Calquera, Cátedra, 2017

Bourdieu, Pierre & Passeron Jean-Claude, **La reproducción**, Calquera, Siglo XXI, 2019

Butler, Judith, **El género en disputa. El feminismo y la subversión de la identidad**, Calquera, Paidós, 2007

Cruz, Manuel, **Filosofía contemporánea**, Calquera, Taurus, 2002

Derrida, Jacques, **Posiciones**, Calquera, Pre-Textos, 2014

Díaz, Esther, **Posmodernidad**, Calquera, Biblos, 1999

Fanon, Frantz, **Los condenados de la tierra**, Calquera, Txalaparta, 1999

Foucault, Michel, **Vigilar y castigar**, Calquera, Siglo XXI, 2003

Heidegger, Martin, **Carta sobre el humanismo**, Calquera, Alianza, 2010

Horkheimer, Max & Adorno, Theodor W., **Dialéctica de la Ilustración**, Calquera, Trotta, 2018

Horta, Óscar, **Na defensa dos animais**, Calquera, Axóuxere, 2019

Latouche, Serge & Harpagès Didier, **La hora del decrecimiento**, Calquera, Octaedro, 2011

Latour, Bruno, **Cara a cara con el planeta una nueva mirada sobre el cambio climático alejada de las posiciones apocalípticas**, Calquera, Siglo XXI, 2017

Lyotard, Jean-François, **La condición postmoderna. Informe sobre el saber**, Calquera, Cátedra, 1994

Mbembe, Achille, **Crítica de la razón negra**, Calquera, Futuro anterior, 2016

Mies, Maria & Shiva, Vandana, **Ecofeminismo**, Calquera, Icaria, 2014

Peretti, Cristina e Rodríguez Marciel, Cristina (eds.), **12 pensadores (y uno más) para el siglo XXI**, Calquera, Dykinson, 2014

Rancière, Jacques, **El maestro Ignorante**, Calquera, Laertes, 2003

Rubín, Abraham, **Corpo-circuitos. Máquinas de subxectivación**, Calquera, Euseino?, 2016

Rubín, Abraham, **Vivir el acontecimiento. Aproximaciones desde el pensamiento contemporáneo**, Calquera, Universidad De Santiago de Compostela, 2016

Toulmin, Stephen, **Cosmópolis. El trasfondo de la modernidad**, Calquera, Península, 2001

Recomendacóns

Other comments

- Actitude proactiva de cara ao seguimento da materia, a participación na aula e a consulta de dúbihadas, tanto na aula como nas titorías.
- Emprego axeitado (consulta e estudo) da bibliografía recomendada dende o inicio do curso.
- Atención á expresión tanto oral (na aula e nas presentacións) como escrita (nos traballos e no exame).
- Boa disposición para o traballo en grupo, cultivo de actitudes dialogantes e de respecto.

En xeral, recoméndase manter unha actitude de carácter profesional en relación co cumprimento dos propios obxectivos de formación, evitando a pasividade e a delegación de responsabilidades no docente. Do mesmo xeito debe tomarse a aula como un espazo de aprendizaxe compartido entre futuros/as profesionais, fuxindo de actitudes propias de idades e etapas de formación anteriores.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Socioloxía: Sociolooxía da educación**

Subject	Socioloxía: Sociolooxía da educación			
Code	O05G120V01105			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1	Quadmester 1c
Teaching language	Galego			
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Casado Neira, David			
Lecturers	Casado Neira, David			
E-mail	dcneira@uvigo.gal			
Web	http://webs.uvigo.gal/dcneira			
General description	Nesta materia abórdanse os aspectos sociais (nunca pedagóxicos, nin didácticos) que inciden na educación primaria.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de lingua en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao período 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales

C17 Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C19 Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
C22 Relacionar la educación con el medio, y cooperar con las familias y la comunidad
C23 Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
C24 Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar
C28 Valorar as ciencias como un feito cultural
C29 Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
C31 Comprender os principios básicos das ciencias sociais
C34 Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
C35 Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
C48 Fomentar a lectura e animar a escribir
C52 Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C63 Controlar e facer o seguimiento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
C64 Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
C65 Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
C66 Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C68 Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
C69 Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos as ensinanzas descritas
D1 Capacidad de análise e síntese
D2 Capacidad de organización e planificación
D3 Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5 Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6 Capacidad de xestión da información
D7 Resolución de problemas
D8 Toma de decisións
D9 Traballo en equipo
D10 Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D11 Traballo nun contexto internacional
D12 Habilidades nas relacións interpersoais
D13 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14 Razoamento crítico
D15 Compromiso ético
D16 Aprendizaxe autónoma
D17 Adaptación a novas situacións
D18 Creatividade
D19 Lideranza
D20 Coñecemento doutras culturas e costumes
D21 Iniciativa e espírito emprendedor
D22 Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning
Results

a. Poder usar as aportacións teóricas da socioloxía como unha ferramenta de análise e comprensión da realidade.	A1 A2 A3	B2 B3 B4	C1 C2 C7	D1 D2 D3
b. Analizar a educación (primaria) como un feito social, as funcións do sistema educativo, a súas transformacións e conflitos.	A4 A5	B6 B7	C8 C9	D5 D6
c. Coñecer a evolución da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar para poder interactuar coas familias.	B8	C10	D7	
d. Comprender as demandas institucionais da educación (infantil) no contexto actual (familia, relacións de xénero e interxeracionais, multiculturalidade e interculturalidade, discriminación e inclusión social, desenvolvemento sostible, impacto das linguaxes visuais).	B9 B10 B11	C11 C13 C14	D8 D9 D10	
e. Analizar o impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das tecnoloxías, os cambios nas relacións de xénero e interxeracionais, a multiculturalidade e a interculturalidade, a discriminación e inclusión social e o desenvolvemento sostible.	B12	C15 C23 C24 C28 C29	D11 D15 D16 D17 D18	
f. Poder levar a cabo e avaliar as accións dentro e fóra dos centro educativos destinadas á formación cidadá.	C31 C34 C35	C32	D19 D20 D21	
g. Descubrir os aspectos sociais non pedagóxicos implicados nos procesos educativos (convivencia económica, evolución do mercado de traballo, transformacións sociais...).	C48	C52	D22	
h. Adquirir destrezas para recabar información e analizala sobre os puntos anteriores a través do traballo autónomo e en equipo.	C63 C64 C65 C66			
i. Comprensión de textos complexos, resumir e articular información complexa ou de fontes diferentes.	C68 C69			
l. Competencias para tarefas colaboradoras: capacidade de escuchar e comprender os demás, capacidade para facerse entender (oral, escrita), adaptación e calendarios de traballo e a cumplimentación das tarefas e os tempos, adaptar e reorganizar o traballo, asumir a responsabilidade propia e do grupo.				

Contidos

Topic

Conceptos xerais e perspectivas teóricas sociolóxicas.	Teorías clásicas da sociología da educación. Socialización, educación, escolarización, instrucción.
Sociología da familia e da infancia.	A infancia como categoría social. Infancia e escolarización. A familia contemporánea.
Contexto social, cambios sociodemográficos e acceso ao mercado de traballo, políticas educativas.	Demandas sociales da educación e reformas educativas.
Educación e cidadanía.	Xénero, multiculturalidade, discriminación, inclusión social, participación na vida política e económica...).
Culturas familiares e cultura escolar.	Reproducción cultural e factores sociales do rendemento escolar (clase, xénero...).
Relación entre educación familiar, demandas da comunidade e práctica na escola.	Escola, familia e comunidade.
Curriculum oculto e socialización na aula.	Curriculum oculto e socialización na aula e no centro.
Sociología da interacción na aula e resolución de conflitos.	O centro educativo como escenario social.
Impacto e uso das tecnologías na educación.	Os media na educación.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección magistral	28	0	28
Seminario	8	8	16
Aprendizaxe colaborativa	13	42	55
Exame de preguntas obxectivas	2	34	36
Traballo	2	13	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudiante ten que desenvolver.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo sobre un tema específico, que permite afondar ou complementar os contidos da materia. Pódese empregar como complemento das clases teóricas.
Aprendizaxe colaborativa	O/A estudiante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Titoría en grupo
Aprendizaxe colaborativa	Traballos tutelados
Tests	Description
Traballo	Traballos e proxectos

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
			A1	B2	C1	D1
Seminario	Traballo previo de lectura de textos e valoración da participación na discusión común.	25	A1 A2 A3 A4 A5 B8 B9 B10 B11 B12 C17 C19 C22 C23 C24 C28 C29 C31 C34 C35 C48 C52 C63 C64 C65 C66 C68 C69	B3 B4 B6 B7 B8 C10 C11 C13 C14 C15 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22	C2 C2 C7 C8 C9 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22	D2 D3 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Aprendizaxe colaborativa	Seguimento do traballo (aula e autónomo) a través de diferentes actividades individuais e/ou colectivas. Pode incluír avaliación entre pares e autoavalación.	35	A1 A2 A3 A4 A5 B8 B9 B10 B11 B12 C17 C19 C22 C23 C24 C28 C29 C31 C34 C35 C48 C63 C64 C65 C66 C68 C69	B2 B3 B4 B6 B7 C10 C11 C13 C14 C15 D12 D13 D14 D15 D16 D17	C1 C2 C7 C8 C9 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17	D1
Exame de preguntas obxectivas	Proba(s) sobre os contidos teóricos da materia.	40	A1 A2 A3 A4 A5 B8 B9 B10 B11 B12 C17 C19 C22 C23 C24 C28 C29 C31 C34 C35 C48 C63 C64 C65 C66 C68 C69	B2 B3 C2 C7 C8 C9 D6 C10 D7 C11 D8 C13 D9 C14 D10 C15 D11 C17 D12 C19 D13 C22 D14 C23 D15 C24 D16 C28 D17 C29 D18 C31 D19 C34 D20 C35 D21 C48 D22	C1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22	D1

Other comments on the Evaluation

Para aprobar a materia é imprescindible superar as tres probas/metodoloxías.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo 'datas exames'.

As partes da materia superadas na 1º oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2º, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

O sistema de avaliación non establece diferenzas entre alumnado asistente ou non asistente.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliação que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Fernández Enguita, Mariano, **La escuela a examen**, Pirámide, 1999

Giner, Salvador; Lamo de Espinosa, Emilio; Torres, Cristóbal (eds.), **Diccionario de sociología**, Alianza Editorial, 1998

Macionis, John J. & Plummer, Ken, **Sociología**, Prentice Hall, 1999

Complementary Bibliography

Fernández Enguita, Mariano (ed.), **Sociología de la educación: lecturas básicas y textos de apoyo**, Ariel, 2001

Recomendacións

IDENTIFYING DATA

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria

Subject	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria			
Code	O05G120V01201			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Galego			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinator	Sarmiento Campos, José Antonio			
Lecturers	Sarmiento Campos, José Antonio			
E-mail	sarmiento@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia ten como meta fundamental axudar ó alumnado a adquirir e desenvolver competencias relacionadas co coñecemento, as técnicas e as actitudes necesarias para deseñar, executar e avaliar o currículo correspondente a unha aula de Educación Primaria no sistema educativo español regulado na Comunidade Autónoma de Galicia.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacions de aprendizaxe de lingus en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucions sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C5	Coñecer as propostas e desenvolvimentos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicions institucionais que a enmarcan
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacions escolares en contextos multiculturais
C16	Deseñar, planificar e evaluar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria

C18 Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de xestión de calidade

D1 Capacidade de análise e síntese

D2 Capacidade de organización e planificación

D6 Capacidade de xestión da información

D8 Toma de decisións

D9 Traballo en equipo

D13 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade

D14 Razoamento crítico

D15 Compromiso ético

D16 Aprendizaxe autónoma

D17 Adaptación a novas situacións

D18 Creatividade

D22 Motivación pola calidade

D23 Sensibilidade por temas medioambientais

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

2. Coñecer e analizar elementos básicos do currículo de Educación Primaria e cuestionar criticamente as diversas tendencias e propostas curriculares da administración educativa.	A3 A5 B8 B11 B12	B1 B2 C16 C17 D9	C5 C8 C16 C17 D9 D14 D16 D22	D1 D2 D6 D8 D14 D16 D22
3. Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe na aula tendendo ás necesidades dos estudiantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.	A2	B1 B2 B4 B5 B11	C16 C17 C18 D13 D14 D15 D18 D22	D2 D8 D13 D14 D15 D18 D22
4. Seleccionar, desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos axeitados e promover as competencias correspondentes nos estudiantes.	A5	B1 B2 B3 B8 B11	C15 C16 C17 C18 D9 D13 D14 D23	D2 D6 D8 D9 D13 D14 D23
5. Lograr unha capacidade de relación e de comunicación, así como de equilibrio emocional nas variadas circunstancias da actividade profesional.	A4	B2 B5 B8 B10 B11	C7 C12 C15 C18 D9 D13 D17	D9 D13 D17
6. Cualificarse para traballar en equipo cos compañeiros e outros profesionais dentro e fóra do centro como condición necesaria para a mellora da súa actividade profesional, compartindo saberes e experiencias.	A5	B2 B5 B10	C13 C14 C18	D9 D15
7. Preparar, seleccionar ou construír materiais didácticos e utilizarlos nos marcos específicos das distintas disciplinas atendendo aos principios teóricos da globalización e á súa aplicación ás etapas de Educación Primaria.	A2	B1 B2 B4 B11	C15 C16 D6 D11	D6
8. Desenvolver a capacidade para recompilar, analizar, elaborar, crear, seleccionar e avaliar materiais curriculares apropiados ás características do alumno de Educación Primaria. Controlar e facer o seguimento de proceso educativo e, en particular, de ensino-aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.	A2 A3	B10 B11	C7 C16	D2 D9 D22
9. Utilizar a avaliación, na súa función propriamente pedagólica e non puramente acreditativa, como elemento regulador e promotor do ensino, da aprendizaxe e da súa propia formación.	A3	B1 B2 B5 B9	C9 C12 C16 C18	D1 D2 D8 D9 D15 D22

10. Potenciar o rendemento académico dos alumnos e o seu progreso escolar, no marco dunha educación integral.	A5	B3	C12	D2
		B4	C13	D8
		B5	C14	D9
		B9	C15	D13
		B12		D15
				D22
11. Asumir a necesidade do desenvolvemento integral continuo, mediante a autoavalía da propia práctica.	A5	B2	C9	D8
		B9		D14
		B10		D15
		B12		D22
12. Comprender que a dinámica diaria en Educación Primaria é cambiante en función de cada estudiante, grupo, situación e saber ser flexible no ejercicio da función docente.	B3	C7	D13	
	B4	C11	D15	
	B12	C12	D16	
			D17	
				D22

Contidos

Topic

1. Teorías e modelos curriculares.	1.1. Teorías sobre o currículo 1.2. Os modelos de escola e de aula en relación co currículo.
2. Compoñentes didácticos do proceso de ensino-aprendizaxe.	2.1. Docente, discente e contidos de aprendizaxe na educación escolarizada. 2.2. O proceso de ensino-aprendizaxe: análise.
3.-O currículo de Educación Primaria	3.1. Leis orgánicas vixentes en materia de currículo. 3.2. O desenvolvemento das leis orgánicas. 3.3. O Decreto de Currículo de Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia. 3.4. Elementos do currículo.
4.-As funcións do profesor de Educación Primaria	4.1. Función didáctica: deseño e programación, de aplicación de programas e de avaliación. 4.2. Función orientadora e titorial. 4.3. Función de participación na organización do centro. 4.4. Función de investigación e innovación.
5. Os obxectivos e as competencias no currículo de Educación Primaria.	5.1. Metas e obxectivos. 5.2. Tipos de obxectivos 5.3. As competencias básicas en Educación Primaria
6.- Selección e secuenciación de contidos.	6.1. Contidos educativos: definición e clasificación. 6.2. Selección e secuenciación de contidos.
7. Métodos, principios e estratexias didácticas	7.1. Os métodos de ensino. 7.2. As técnicas de ensino. 7.3. Principios didácticos. 7.4. Estratexias de ensino-aprendizaxe.
8. Tarefas de ensino e organización de procesos de ensino-aprendizaxe	8.1. Actividades e tarefas como elementos do currículo. 8.2. Planificación, execución e avaliación dos procesos de ensino-aprendizaxe.
9. Construcción e análise de recursos e materiais didácticos.	9.1. Concepto e clases de recursos didácticos. 9.2. Elaboración de recursos didácticos. 9.3. Avaliación de recursos didácticos.
10. A avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe.	10.1. Concepto, clases e funcións da avaliação. 10.2. Criterios de avaliação. 10.3. Técnicas e instrumentos de avaliação.
11. Diversidade e inclusión na aula de Primaria.	11.1. A adecuación do currículo ao alumnado. 11.2. O ensino inclusivo. 11.3. A distribución flexible de espazos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	3	6	9
Lección maxistral	5	7	12
Debate	5	10	15
Obradoiro	8	14	22
Traballo tutelado	6	14	20
Seminario	5	15	20
Gamificación	5	7	12
Práctica de laboratorio	5	5	10

Traballo	8	8	16
Exame de preguntas obxectivas	1	6	7
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	6	7

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Presentación por parte do profesorado da guía docente correspondente a esta materia.
Lección maxistral	Información previa dada polo profesorado cos esquemas correspondentes dos diferentes contidos básicos que debe contemplar o deseño curricular de aula.
Debate	Charla abierta entre un grupo de estudiantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Obradoiro	Elaboración de diferentes recursos didácticos alternativos: de tipo lúdico e manipulativo, audiovisuais, unidades didácticas globalizadas, guiños didácticos, manualidades artísticas para introducir temas do currículo de primaria, deseños curriculares de aula sobre o ciclo anual das festas populares e temas propios da escola primaria (datas significativas, días internacionais, etc.)
Traballo tutelado	O alumnado desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da persoa docente encargada de dirixir o proceso de ensinanza-aprendizaxe. Estes traballos poden requerir traballo autónomo do alumnado.
Seminario	Estudo e actividades prácticas, como programacións, relacionadas co deseño e desenvolvemento do currículo na educación primaria.
Gamificación	A aplicación de mecánicas propias dos xogos para as súas aplicacións nos procesos de aprendizaxe nun entorno lúdico que propicia a motivación, implicación e diversión

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Estudo e actividades prácticas, como programacións, relacionadas co deseño e desenvolvemento do currículo na educación primaria.
Obradoiro	Elaboración de diferentes recursos didácticos alternativos: de tipo lúdico e manipulativo, audiovisuais, unidades didácticas globalizadas, guiños didácticos, manualidades artísticas para introducir temas do currículo de primaria, deseños curriculares de aula sobre o ciclo anual das festas populares e temas propios da escola primaria (datas significativas, días internacionais, etc.)
Traballo tutelado	O alumnado desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da persoa docente encargada de dirixir o proceso de ensinanza-aprendizaxe. Estes traballos poden requerir traballo autónomo do alumnado.
Tests	Description
Traballo	O/A estudiante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias et

Avaluación

	Description	Qualification Training and Learning Results				
Lección maxistral	Proba tipo test con catro alternativas de resposta (20%) e proba de resposta longa (preguntas de desenvolvemento breve) (10%), que totaliza un 30%. Para superar a materia é necesario acadar polo menos 4 puntos en cada unha das probas anteriores (escala 1-10). Nestas probas valoraranse as competencias vinculadas á lección maxistral e aos debates realizados en clase.	30	A2 A3 A4	B1	C5 C7 C8 C9 C11 C12 C15 C16 C17	D1 D2 D14 D16 D22 D23 C15 C16 C17
Obradoiro	Valoración de tarefas prácticas concretas realizadas polo alumnado.	15	A3 B11	B10	C12 C13 C14 C17 C18	D2 D9 D22
Traballo tutelado	Valoración de traballos e proxectos iniciados e desenvolvidos nas clases calesquer que sexa o tipo de agrupamento baixo as directrices e supervisión do profesorado. Estes traballos abranguen actividades que poden estar ou non vinculados no seu desenvolvemento a tarefas de traballo autónomo do alumnado.	15	A2 A3 A4 B5 B11	B2 B3 B4 B5 B11	C11 C12 C13 C16 D14 D16 D22	D2 D6 D9 D14 D16 D22

Seminario	Elaboración práctica dun deseño curricular de aula. Aplicación da teoría a un caso práctico. O traballo consistirá na elaboración dunha Unidade Didáctica Integrada (UDI). O traballo en aula, neste caso, require completarse con actividades realizadas fóra dela. Para a superación da materia é preciso acadar un 5 na cualificación do traballo realizado nos seminarios (escala 1-10).	40	A2 A3	B2 B4	C16 A5	D2 D13 D15 D22
-----------	--	----	----------	----------	-----------	-------------------------

Other comments on the Evaluation

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza á Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para dar resposta á diversidade no seu sentido más amplio e dun xeito especial a aquel alumnado con NEAE adscrito ao programa PIUNE (PAT)

De non superar a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo mediante as correspondentes probas.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo 'datas de exames'

Criterios para superar a materia:

a) Alumnado asistente: enténdese por alumnado asistente aquel que asiste con regularidade ás clases (mínimo un 80%). Este deberá participar nas modalidades indicadas no apartado de Avaliación e será condición indispensable para superar a materia obter en cada unha delas como mínimo a metade da puntuación. b) Alumnado non asistente: enténdese por alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ás clases, presenciais ou telemáticas (falta máis dun 20%). Éste deberá realizar un exame no que entran todos os contidos da materia, este valorarase ata un máximo de 5 puntos. Ademáis deberá realizar todos os traballos obligatorios que a través de MOOVI ten que realizar todo o alumnado da materia, sexa asistente ou non asistente. A puntuación máxima neste apartado será de 5 puntos. Será condición indispensable para superar a materia, obter en cada un dos apartados como mínimo a metade da puntuación.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ESCUDERO J.M. y otros, **Diseño, desarrollo e innovación del currículum.**, Síntesis,
MEDINA RIVILLA y DOMÍNGUEZ GARRIDO Mª C., **Didáctica: Formación Básica para Profesionales de la Educación.**, Editorial Universitas, S.A.,

Complementary Bibliography

ANTUNEZ, S. y DEL CARMEN, M. y OTROS, **Del proyecto educativo a la programación de aula: el qué, el cuando y el como de los instrumentos de la planificación didáctica.**, Grao,

CAÑAS, A., MARTIN-DIAZ, Mª J. y NIEDA, J., **Competencia en el conocimiento y la interacción con el medio físico. La competencia científica.**, Alianza Editorial,

ESCAMILLA, A., **Las competencias en la programación de aula: infantil y primaria (3-12 años)**, Editorial Graó,

GIMENO, J., **El currículum: Una reflexión sobre la práctica**, Morata,

GIMENO, J., **Teoría de la enseñanza y desarrollo del currículo.**, Anaya,

GIMENO, J. e PÉREZ GÓMEZ, A., **Comprender y transformar la Enseñanza**, Morata,

MARTIN, E y MORENO, A., **Competencia para aprender a aprender**, Alianza Editorial,

MORAL, C., **Didáctica. Teoría y práctica de la enseñanza.**, Editorial Pirámide.,

ORTEGA, J.A. y CHACÓN, A., **Nuevas tecnologías para la educación en la era digital.**, Psicología Pirámide.,

PUIG, J.M. y MARTIN, X., **Competencia en autonomía e iniciativa personal.**, Alianza Editorial,

RICO, L. y LUPIAÑEZ, J.L., **Competencias matemáticas desde una perspectiva curricular.**, Alianza Editorial,

SÁNCHEZ HUETE, J.C., **Compendio de Didáctica General.**, CCS,

TITONE, R., **Metodología Didáctica**, Rialp,

TORRES, J., **El currículum oculto**, Morata,

TORRES, J., **Globalización e interdisciplinariedad: el currículum integrado.**, Morata,

ZABALA, A. y RUBIO, Mª j. y CASTILLO, S., **Programación por competencias. Formación y práctica.**, Pearson/Prentice Hall,

ZABALZA, M.A., **El diseño y desarrollo curricular**, Narcea,

VIVANCOS, J., **Tratamiento de la información y competencia digital.**, Alianza Editorial,

PINO JUSTE,M. Y CANTÓN MAYO, I., **Diseño y desarrollo del curriculum**, Alianza Editorial,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/O05G120V01101

Educación: Teoría e historia da educación/O05G120V01102

Socioloxía: Socioloxía da educación/O05G120V01105

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos obxectivos de sustentabilidade (ODS)

IDENTIFYING DATA**Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria**

Subject	Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria			
Code	O05G120V01202			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Sánchez Martínez, María Cristina			
Lecturers	Sánchez Martínez, María Cristina			
E-mail	c.sanchez@uvigo.es			
Web				
General description	<p>Esta materia cumpre un papel fundamental derivado do seu carácter instrumental e formativo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ten un carácter instrumental porque traballa as competencias necesarias para o manexo das tecnoloxías como ferramentas para a busca, o tratamiento, a organización e a representación da información. Neste senso, serve de apoio a outras materias do plano de estudos. - Ten un carácter formativo porque ofrece unha nova visión de como ensinar e como aprender na escola dentro da sociedade da información e o coñecemento. <p>Nesta materia terás a oportunidade de coñecer, analizar e valorar cal é o novo papel do profes@r, d@s alumn@s e dos elementos que configuran o acto didáctico, cal é a nova maneira de ensinar e aprender coa tecnoloxía.</p> <p>Así coñecerás, novos recursos didácticos con base tecnolóxica, como deseñar e elaborar materiais didácticos empregando a tecnoloxía, que estratexias de traballo empregar coas novas tecnoloxías na escola,...</p> <p>Por último, como mestr@ será necesario que sexas capaz de axudar aos teus alumn@s a desenvolverse nesta nova contorna tecnolóxica pero cunha visión crítica e reflexiva, que lle permita descubrir nas tecnoloxías unha ferramenta non só para o tempo de lecer, senón tamén para a súa formación como cidadáns libres e responsables.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A2	Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de lingua en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadána
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable

B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudiantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C2	Coñecer as características destes estudiantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C5	Coñecer as propostas e desenvolvimentos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacíons educativas que afectan a estudiantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicíons institucionais que a enmarcan
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C15	Coñecer e abordar situacíons escolares en contextos multiculturales
C16	Deseñar, planificar e evaluar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliacíon
C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
C30	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudiantes
C37	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudiantes
C66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacíons
D18	Creatividade
D22	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Analizar o contexto da actual sociedade da información e reflexionar sobre a nova contorna social e educativo que xeran as Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC), dando lugar á necesidade de adquirir novas competencias persoais e profesionais.	A1	B1	C1	D2
	A3	B2	C2	D6
		B6	C7	
		B9	C8	
		B10	C9	
			C11	
			C17	
			C19	
Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacíons educativas.	A1	B1	C2	D1
	A2	B6	C5	D6
	A3		C7	
			C8	
			C9	
			C23	

Construír unha base de coñecementos, actitudes e habilidades técnicas útiles para o futuro mestre no desenvolvemento da súa actividade profesional que lle permitan unha adecuada utilización dos recursos tecnolóxicos ao seu alcance, analizando e reflexionando sobre as implicacións que dita utilización ten no deseño e desenvolvemento curricular.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B6 B9 B10 B11 C2 C5 C7 C8 C9 C11 C15 C17 C19	D1 D2 D5 D6 D9 D16 D22
Ser capaz de buscar, seleccionar e avaliar ou deseñar e construír materiais didácticos en soporte tecnolóxico adaptados ás características dos alumnos e dos contidos de aprendizaxe, así como de realizar unha proposta didáctica de integración curricular en contextos específicos.	A2 A3 A4 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C13 C15 C16 C17 C19 C23 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C13 C15 C16 C17 C19 C23 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22
Aplicar os medios de comunicación da rede ao proceso de ensino-aprendizaxe.	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C17 C19 C23 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15
Abordar a producción de materiais tecnolóxicos e/ou adaptalos desde alternativas creativas e innovadoras.	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C13 C15 C16 C17 C19 C23 C30 C37 C66 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C13 C15 C16 C17 C19 C23 C30 C37 C66 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22
Desenvolver as capacidades de colaboración, participación activa e traballo en equipo como instrumentos básicos da formación como futuros docentes e tomar conciencia de que o ensino é un labor de equipo.	A3 A5 B5 B6 C11 C16 D8 D9 D12 D13 D15 D16	B1 B2 B10 B12 C11 C16 C23	D8 D9 D12 D13 D15 D16
Analizar e avaliar materiais dixitais identificando os seus puntos fuertes e débiles para integralos no proceso de ensino-aprendizaxe.	A1	B1 B2 B10 B12 C9 C11 C16 C23	D1 D14 D16 D22
Traballar autónomamente, cun posicionamento académico e unha actitude investigadora ante os procesos educativos en xeral e a educación virtual ou e-learning, en particular.	A1 A5	B1 B12 C19 C23	D14 D15 D16 D17 D22

Contidos

Topic

Tema 1: As TIC na sociedade da información	1.1. Alfabetización tecnolóxica e a competencia dixital 1.2. Impacto social e educativo da cultura audiovisual e dixital 1.3. Papel dos centros educativos na sociedade da información
Tema 2: A integración das TIC en contextos educativos	2.1. Factores que influén na súa integración 2.2. Perspectivas curriculares e modelos de integración do TIC 2.3. Proxectos nacionais de implantación do TIC nos centros e Proxecto Abalar/EDixgal en Galicia
Tema 3: Recursos multimedia para a educación primaria	3.1. Concepto, clasificación e características dos multimedia educativos. 3.2. Funcións e orientacións para o uso didáctico do multimedia educativo. 3.3. Selección e avaliação de multimedias educativos. 3.4. Deseño e elaboración de materiais didácticos multimedia.
Tema 4: Recursos web para a educación primaria	4.1. Aplicacións educativas da Web 2.0 e traballo colaborativo na rede. 4.2. Metodoloxías de traballo con Internet na aula: webquest, cañas do tesouro... 4.3. Seguridade da infancia en Internet 4.4. Contornas virtuais de ensino-aprendizaxe
Tema 5: Novos recursos para o proceso de ensino-aprendizaxe	5.1. Do libro de texto ao libro dixital 5.2. O Encerado Dixital na aula. Metodoloxía de traballo 5.3. Dispositivos móbiles, m-learning e realidade aumentada. 5.4. Videogames e gamificación 5.5. Robótica
Tema 6: A linguaxe e os medios de comunicación de masas en educación primaria	6.1. Lectura de imaxes. A imaxe dixital. 6.2. Novas narrativas audiovisuais: videoclips e podcast. 6.3. A televisión e a publicidade na aula. 6.4. Utilización educativa do vídeo e do cinema.
Tema 7: Inclusión educativa con apoio das TIC	7.1. As tecnoloxías de apoio á diversidade: tipoloxías e funcións. 7.2. Experiencias de integración das TIC para a inclusión educativa.
Tema 8: A avaliação e a tutoría a través das TIC	8.1. O portafolio e a rúbrica electrónica para a avaliação e seguimento da aprendizaxes 8.2. A acción titorial mediada por TIC
PARTE PRÁCTICA:	As prácticas, que se concretarán na primeira semana de clase en función dos coñecementos previos dos alumnos/as e a disponibilidade de recursos, serán proxectos de traballo individuais ou en pequeno grupo. Elabórase un E-PORTFOLIO ao longo do cuadrimestre, que contén, entre outros, a colección ou compilación en formato dixital de cada un dos recursos ou actividades elaboradas e reflexións derivadas. A parte práctica da materia será exposta oralmente ao final do cuadrimestre.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas con apoio das TIC	26	38	64
Aprendizaxe colaborativa	4	9	13
Lección maxistral	21	33	54
Presentación	2	4	6
Exame de preguntas obxectivas	1	12	13

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia. Desenvólvense a través das TIC de forma autónoma.
Aprendizaxe colaborativa	Actividades ou técnicas de traballo colaborativo entre o alumnado, con diferentes tamaño de agrupamento, sobre o contido da materia para favorecer o proceso de aprendizaxe.
Lección maxistral	Exposicións sobre contidos da materia, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou práctica a desenvolver individual ou grupalmente.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e os seus compañeiros/as das prácticas realizadas

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Resolución de dúbidas que poidan xurdir durante o desenvolvemento dos contidos da materia.

Aprendizaxe colaborativa	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas
Prácticas con apoio das TIC	Resolución de dúbidas que poidan xurdir durante o desenvolvemento das prácticas da materia. Orientación e asesoramento para o desenvolvemento dos proxectos de traballo.
Presentación	Orientación por grupos de traballo acerca da presentación do proxecto de prácticas

Avaliación		Description	Qualification	Training and Learning Results			
Prácticas con apoio das TIC	Traballo do proxecto de prácticas	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C13 C15 C16 C17 C19 C23 C30 C37 C66	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18	
Aprendizaxe colaborativa	Traballos realizados colaborativamente	10	A4	B10 B12	C13 C17	D5 D6 D9	D12
Presentación	Exposición oral do proxecto de prácticas realizado apoiándose nun multimedia e nun póster científico	10	A2 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B11	C1 C5 C11 C13	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D9 D12 D18	D22
Exame de preguntas obxectivas	Proba tipo test de elección múltiple sobre os contidos teóricos da materia.	40	A1	B1 B2 B6 B10 B12	C2 C5 C6 C8 C11 C15 C17 C19	D1 D2 D3 D4 D5 D14 D15	

Other comments on the Evaluation

Para superar a materia é necesario ter unha puntuación mínima na teoría (2'5 puntos de 5 puntos de teoría, obtendo mínimo no exame 2 puntos) e nas prácticas (2'5 puntos de 5 puntos de prácticas).

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2^a, considerándose, polo tanto, como aprobadas no curso académico.

A avaliación para o alumnado asistente e non asistente é a mesma.

As competencias non adquiridas serán avaliadas en 2ª convocatoria e, de non aprobarse, entón non se gardarán as notas para a seguinte convocatoria. Segundo a normativa vixente, con independencia da súa asistencia ou non a clases, o alumnado gozará de condicións equivalentes de avaliación.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo "datas exames"

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE

(PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Raposo-Rivas, M.; Cebrián de la Serna, M. (coords.), **Tecnologías para la formación de educadores en la sociedad del conocimiento.**, Pirámide, 2020

Gallego-Arrufat, M.J.; Raposo-Rivas, M. (coords.), **Formación para la educación con tecnologías**, 2016

Cebrian De la Serna, M.; Gallego Arrufat, M.J. (coords.), **Procesos educativos con TIC en la sociedad del conocimiento**, 2011

Complementary Bibliography

Raposo Rivas, M., **TIC e TAD como obxecto de investigación e de intervención en educación**, 2014

Martínez Figueira, M.E. (coords.), **TIC para a inclusión de alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo**, 2013

Raposo Rivas, M.; Martínez Figueira, M.E. (coords.), **As TIC e as suas aplicacions na aula: mision posible**, 2012

Raposo Rivas, M., **Novas tecnoloxias aplicadas a educación: aspectos tecnicos e didacticos**, 2002

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Innovación e investigación didáctica/O05G120V01504

Prácticas externas: Practicum/O05G120V01981

Traballo de Fin de Grao/O05G120V01991

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/O05G120V01201

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/O05G120V01101

Other comments

RECOMENDACIÓN:

- 1) Actitude favorable e receptiva para a experimentación e exploración das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías no campo educativo.
 - 2) Asistencia continua ás sesiones de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para avaliación, por parte dos docentes, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedimentais.
 - 3) Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS) .
 - 4) Esta materia forma parte do proxecto de innovación docente da Facultade de Educación e Traballo Social
-

IDENTIFYING DATA

Historia: Historia do presente

Subject	Historia: Historia do presente			
Code	O05G120V01203			
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Lecturers				
E-mail				
Web	http://webs.uvigo.es/historia_contemporanea			
General description	A materia de Historia do Presente pretende introducir ao alumnado no estudo dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Humanidade a partires da segunda metade do século XX e, o tempo, que se familiarice coas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que compre destacar a localización dos acontecementos no espazo e no tempo, o manexo de fontes de información, a interpretación crítica dos datos, a conciencia de que as explicacións causais son produto da interacción dun conxunto de factores diversos, capacidade de análise e síntese ou a emisión de xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudiantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
C32	Coñecer o currículo escolar das ciencias sociais
C33	Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instructiva e cultural
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
C35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
C37	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudiantes
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D23	Sensibilidade por temas medioambientais

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Comprender os principios básicos da Historia e das Ciencias Sociais para ser capaz de deseñar, planificar e avaliar correctamente os procesos de ensino e aprendizaxe.	A3 B10	B8 C31 C32 C33 C34 C35 C37	C31 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23	D1
Manexar diferentes instrumentos de recompilación de información e investigar en fontes diversas da Historia do Presente para ser capaz de planificar, realizar e presentar pequenas investigacións individuais e en equipo que contribúan á elaboración dun discurso crítico e razoado sobre a realidade actual.	A3 B11	B8 C31 C32 C33 C34 C35 C37	C31 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23	D1
Promover o estudo da Historia e das Ciencias Sociais desde unha orientación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións públicas e privadas.	B11			D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D15 D16
Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudiantes.	A3 B9			D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D15 D16

Contidos

Topic

Historia e Tempo. ---

O cambio histórico e a súa dimensión cultural.

As bases do tempo presente.

As relacóns internacionais (1945-1989).
Evolución económica (1945-1989).

Movementos sociais e políticos na contemporaneidade.

Os movementos de contestación social.
Sistemas e ideas políticas.
Xénero e desigualdade social.

O mundo do presente: de 1989 á "Gran Recesión".

A posguerra fría e a Nova Orde Mundial.
O mundo despois do 11-S.
Das crises dos noventa á Gran Recesión.

Globalización e novos modelos culturais.

A globalización económica.
A "sociedade rede": cultura e novas tecnoloxías da información.
Crecemento e desenvolvemento sostible.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2.5	0	2.5
Lección magistral	25	25	50
Obradoiro	15	20	35
Trabajo tutelado	7	20	27
Presentación	1	1	2
Exame de preguntas de desenvolvimento	2	27.5	29.5
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección magistral	Explicación dos contidos da materia polo profesor, debates dirigidos, aportación personais do alumno
Obradoiro	Realización de comentarios de textos históricos e de actualidade. Traballo con fontes de información ou históricas.
Trabajo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento á bibliografía especializada, aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da Historia do Presente. Deberán estar asignados inexcusablemente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.
Presentación	Exposición sintética na aula dos traballos realizados en grupo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Obradoiro	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións magistrais, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenvolla a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida plantexar ó alumnado. Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico.
Trabajo tutelado	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións magistrais, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenvolla a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida plantexar ó alumnado. Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico.

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Trabajo tutelado	Presentación e entrega, na data sinalada dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo. Obxectivos de aprendizaxe. Profundizar mas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que destacan: localización dos acontecementos no espacio e no tempo, manexo de fontes de información, interpretación crítica dos datos, conciencia de que as explicacións históricas son producto da interacción de diversos factores, capacidade de analise e síntese, capacidade de emitir xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos. Dentro das técnicas historiográficas: manexo das categorías temporais, representación de ciclos e de etapas, vocabulario específico, etc.	30 A3 B8 B9 B10 B11 D7 D8 D9 D12 D14 D15 D16	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D14 D15 D16

Exame de preguntas de desenvolvemento	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estruturación de ideas e a precisión e claridade expositiva. Resultados da aprendizaxe: Capacidade para reflexionar criticamente sobre aspectos importantes do Presente e sobre a construcción de valores sociais, os cambios nas relacións de xénero e interxeracionais, multiculturalidade e interculturalidade, a discriminación e inclusión social,etc.	30	B9	D1 D2 D6 D7 D8 D14 D20 D23
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Seminarios : Selección, presentación, análise e crítica dos materiais traballados e capacidade para fomentar o debate, a discusión e a participación. Traballos de aula: Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos indicados. Resultados da aprendizaxe: Dentro das técnicas historiográficas: manexo das categorías temporais, representación de ciclos e de etapas, vocabulario específico, etc. Integración de novas tecnoloxías de información: fontes primarias e como un obxecto de estudo, alcanzando a capacidade de analizar criticamente o impacto das novas tecnoloxías e medios de comunicación	40	A3 B8 B10	C31 D1 C32 D2 C33 D6 C34 D7 C35 D8 C37 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23

Other comments on the Evaluation

Valoraranse a asistencia e participación activa nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades.

Aqueles estudiantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliação, a calificación e a calidad da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado da Universidade de Vigo). Examinaranse de todo o programa da materia, o cal deberán preparar a partir da bibliografía básica sinalada. Asemade, deberán realizar obrigatoriamente un traballo práctico ou bibliográfico, que será asignado polo profesor responsable con anterioridade ao remate das sesións presenciais e entregado na data do exame. Este último suporá o 70% da nota final e o traballo o 30%.

Os alumnos da modalidade presencial que non realicen todas as actividades e traballos prácticos ou non acaden nestes ou no examen a cualificación de aprobado, deberán repetir na segunda convocatoria aquellas partes da materia que teñan suspensas ou ben acollerse á modalidade non presencial con idénticos requisitos aos esixidos a este alumnado.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliação na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade, no apartado "Exames".

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Nuñez Seixas, X.M., **Las utopías pendientes. Una breve historia del mundo desde 1945**, 1ª, Crítica, 2015

Rueda Lafond, J.C. y otros, **Historia Actual del Mundo. De la posguerra a la Cultura Global**, 1ª, Síntesis, 2016

Complementary Bibliography

Avilés Farré, Juan, Pardo, Rosa y Sepúlveda, Isidro., **Las Claves del mundo actual : una historia global desde 1989**, 1ª, Síntesis, 2014

Fontana, Josep, **Por el bien del imperio : una historia del mundo desde 1945**, 8ª, Pasado y Presente, 2011

Judt, Tony, **Postguerra : una historia de Europa desde 1945.**, 1ª, Taurus, 2012

Aróstegui, Julio, **La Historia vivida : sobre la historia del presente.**, 1ª, Alianza Editorial, 2004

Avilés Farré, Juan. y Sepúlveda, Isidro., **Historia del mundo actual : de la caída del Muro a la Gran Recesión**, 1ª, Síntesis, 2014

Recomendación

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coerencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA

Psychology: Prevention and treatment of learning difficulties and developmental disorders

Subject	Psychology: Prevention and treatment of learning difficulties and developmental disorders		
Code	O05G120V01204		
Study programme	Grado en Educación Primaria		
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1st
Teaching language	Galician		Quadmester 2nd
Department			
Coordinator	Rodríguez Enríquez, Mónica		
Lecturers	Rodríguez Enríquez, Mónica		
E-mail	monica.rodriguez.enriquez@uvigo.es		
Web			
General description	It Will treat to know and identify the main difficulties of learning and disorders of the development, his evaluation and basic principles of the intervention.		

Training and Learning Results

Code
A2 Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3 Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4 Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
B2 Design, plan and evaluate teaching and learning processes, both individually and in collaboration with other teachers and professionals from the centre.
B4 Design and regulate learning spaces in diversity contexts, to address gender equality, equity and respect for human rights that constitute the values of citizenship training.
B10 Reflect on classroom practices to innovate and improve teaching. Acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning and promote them among students.
C3 To be familiar with and master the knowledge required to understand the personality development of these students and identify malfunctions.
C4 To identify learning difficulties, report them and cooperate in their treatment.
C5 To know the current approaches and developments that are based on the acquisition of competencies.
C6 To identify and plan the resolution of educational issues affecting students with different abilities and different learning paces.
C13 To promote cooperative work and individual work and effort.
C17 To be familiar with and apply innovative experiences in Primary Education.
C19 To know and to be able to apply the basic techniques of research in education and to be able to design innovation projects, identifying assessment indicators.
D1 Capacity for analysis and synthesis
D2 Capacity for organisation and planning
D7 Troubleshooting
D8 Decision-making
D9 Team work
D13 Recognition of diversity and multiculturalism
D16 Autonomous learning

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identify and schedule in the resolution of educational situations that affect the students with different capacities and distinct types of learning.	A2 B4 C4 D2 C13 D7 C17 D13
Identify school demonstrations of difficulties of learning and disorders of the development.	A3 B2 C4 D8 C5

Apply the knowledges purchased to favour the learning and the development in diverse and plural contexts.	A2	B4	C5	D2
			C6	D7
			C19	D8
				D13
				D16
#Analyze of critical form the knowledges *provenientes of the psychology of the education and of the development to build an own vision, *integradora and articulated that allow the improvement, the learning and the development of the boys and girls with needs specify of educational support.	A3	B4	C3	D13
Identify the difficulties of learning and the disorders of the development, inform and collaborate in the his treatment.	A3	B10	C6	D16
			C17	
	A4			
				D1
				D2
				D8
				D9

Contents

Topic

- (*)1. As necesidades específicas de apoio educativo e a discapacidade. (*)*
- (*)2. Identificación, prevención e intervención psicoeducativa nas dificultades na aprendizaxe escolar durante a educación primaria. (*)*
- (*)3. Identificación e intervención psicoeducativa (*)* nas dificultades de aprendizaxe asociadas a factores sociais na educación primaria. (*)*
- (*)4. Identificación e intervención psicoeducativa (*)* nas dificultades de aprendizaxe vinculadas aos trastornos do desenvolvimento na educación primaria

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	22	11	33
Case studies	15	45	60
Problem solving	15	15	30
Objective questions exam	2	25	27

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	Explanation by part of the professors of the fundamental aspects of each of the subjects of the subject.
Case studies	Concretion of a proposal of identification, prevention and treatment of one marry of difficulties of learning and a case of disorder of the development.
Problem solving	*Profundización Theoretical-practical in the contained of the subject. Design of proposals of prevention and intervention of practical cases example of difficulties of learning and disorders of the development.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Case studies	Supervision in the classroom and in the *tutorías
Problem solving	Supervision in the classroom and in the *tutorías
Tests	Description
Objective questions exam	Resolution of *dudas in the *tutorías and by mail electronic

Assessment

	Description	Qualification Training and Learning Results				
Case studies	Concretion and oral defence of a proposal of identification, prevention and treatment of one marry of difficulties of learning or a case of disorder of the development.	30	A2	B2	C3	D1
			A3	B4	C4	D2
			A4	B10	C5	D8
					C13	D9
					C17	D13
					C19	

Problem solving	*Profundización Theoretical-practical of the contained of the subject. Design of proposals of prevention and intervention of practical cases example of difficulties of learning and disorders of the development.	30	A2 A3	B2 B4	C5 C6 B10 C19	D7 D8 D9 D13 D16
Objective questions exam	Answer to theoretical questions-practical envelope to subject in format type test of multiple option.	40	A2 A3	B4	C5 C6 C13 C17 C19	D8

Other comments on the Evaluation

Sources of information

Basic Bibliography

American Psychiatric Association, **DSM-5. Manual Diagnóstico y Estadístico de los Trastornos Mentales**, 5a, Panamérica, 2014

Siegel, D. J. y Payne, T, **El cerebro del niño**, 78-84-8428-714-8, 7a, Alba, 2013

Xunta de Galicia, **Protocolo para la atención educativa del alumnado con el síndrome de Down y/o discapacidad intelectual**, 2018

Xunta de Galicia, **Protocolo Tratamiento educativo do alumnado con trastorno do espectro do autismo (TEA)**, 2016

Xunta de Galicia, **Protocolo de consenso sobre TDAH na infancia e na adolescencia nos ámbitos educativo e sanitario**, 2014

Complementary Bibliography

Xunta de Galicia, **Protocolo para la intervención psicoeducativa de la dislexia y/u otras dificultades específicas del aprendizaje**, 2020

Botías, F., Higueras, A. M. y Sánchez, J. F., **Necesidades Educativas Especiales: planteamientos prácticos**, Wolters Kluwer Educación, 2012

Fiuza, M. J. y Fernández, M. P, **Dificultades de aprendizaje y trastornos del desarrollo. Manual didáctico**, Pirámide, 2013

Flores, P. y Rico, L. (Coords.), **Enseñanza y aprendizaje de las matemáticas en Educación Primaria**, Pirámide, 2015

Lebrero, M. P. y Fernández, M. D., **Lectoescritura. Fundamentos y estrategias didácticas**, Síntesis, 2015

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Special educational needs associated with intellectual disability/O05G120V01931

Prevention and treatment of reading, writing and calculation learning difficulties/O05G120V01932

Prevention and treatment of oral language learning difficulties/O05G120V01933

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Education: Design and development of the primary education curriculum/O05G120V01201

Education: New technologies applied to primary education/O05G120V01202

Subjects that it is recommended to have taken before

Psychology: Educational psychology: School learning processes/O05G120V01205

Psychology: Developmental psychology from 6 -12 years/O05G120V01103

IDENTIFYING DATA**Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar**

Subject	Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar		
Code	005G120V01205		
Study programme	Grao en Educación Primaria		
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1
Teaching language	Galego		Quadmester 2c
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación		
Coordinator	Rodríguez Enríquez, Mónica		
Lecturers	Rodríguez Enríquez, Mónica		
E-mail	monica.rodriguez.enriquez@uvigo.es		
Web			
General description	Esta materia proporciona ao futuro docente un coñecemento detallado sobre o proceso de aprendizaxe dos seus alumnos/as e a forma de melloralo mediante procedementos de instrución adecuados. Na actualidade espérase que o/a mestre/a desempeñe un papel de guía, titor/a, mediador/a dos procesos de aprendizaxe; que sexa un investigador activo na aula e moi crítico e reflexivo co seu labor. Esta materia é unha ferramenta esencial que lle capacitará para o desempeño destas funcións.		

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudiantes
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudiantes
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C5	Coñecer as propostas e desenvolvimentos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacíons educativas que afectan a estudiantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C16	Deseñar, planificar e evaluar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Traballo nun contexto internacional

D12 Habilidades nas relacións interpersoais
D13 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14 Razoamento crítico
D15 Compromiso ético
D16 Aprendizaxe autónoma

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar.	A3	C1 C7	D1 D2 D6 D14 D16	
Coñecer as propostas e desenvolvimentos actuais baseados na aprendizaxe de competencias.	A2 A3	B2 B7	C5 C16	D1 D6 D11
Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudiantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.	A2 A3	B4 B7	C6	D2 D7 D8 D13 D15
Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula de Primaria.	A2 A3	B5	C11	D12
Promover o traballo cooperativo e o traballo autónomo que permita deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe con otros docentes e profesionais.	A2 A3 A4		C13	D2 D8 D9 D12
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación en psicoloxía da educación na idade escolar.	A5 A6	B10	C19	D1 D2 D3 D6 D7 D11 D14 D16

Contidos

Topic	
Paradigmas e concepcións teóricas sobre a aprendizaxe e a aprendizaxe escolar.	Contribucións do conductismo á explicación dos procesos de aprendizaxe. Aprendizaxe por observación: a teoría social cognitiva. Achegas do procesamiento da información. A teoría sociocultural de Vygotsky. A teoría de Bruner e a construcción do coñecemento. A teoría da aprendizaxe significativa de Ausubel. A concepción constructivista da aprendizaxe escolar.
Contextos e factores condicionantes da aprendizaxe na idade escolar.	Ámbitos educativos nas sociedades desenvolvidas. O contexto familiar. Funcións psicolóxicas e educadoras da familia. A interacción familia-escola. Programas de formación de pais. O contexto escolar. Características das prácticas educativas escolares. Factores persoais, contextuales e relacionais que favorecen a aprendizaxe na escola. O profesor/a: elemento clave da aprendizaxe dos alumnos/as. O alumno/a: axente, protagonista e responsable da aprendizaxe. Os contidos. Outros ámbitos educativos. Os mass media como instrumentos educativos.
Procesos e estratexias de aprendizaxe no ámbito escolar.	Natureza, estrutura e formulacións teóricas sobre a intelixencia. Procesos e estratexias cognitivas e metacognitivas. Implicacións na aprendizaxe escolar. <u>Avaliación e mellora das habilidades cognitivas.</u>
Procesos afectivos e motivación académica na idade escolar.	Autoconcepto: formación e relación co rendemento académico. Emocións e aprendizaxe escolar. A motivación do estudiante e a aprendizaxe escolar. Estratexias motivacionais.

Interacción alumno-alumno e profesor-alumno na Estilos de ensino e efectividade docente.	
Educación Primaria.	Relaciones profesor-alumno: representacións, expectativas e interacción.
	A mediación instruccional.
	Interacción entre alumnos e aprendizaxe escolar.
Contexto familiar, Tics e aprendizaxe escolar.	O uso dos Tics e a aprendizaxe escolar.
	O uso dos Tics e a instrucción.
Métodos e procedementos de investigación en Psicoloxía da Educación.	Importancia da investigación nesta disciplina.
	Métodos de investigación.
	Técnicas de investigación.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Lección magistral	14	21	35
Estudo previo	0	4	4
Resolución de problemas	12	15	27
Trabajo tutelado	12	49	61
Seminario	7	7	14
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección magistral	Exposición por parte da docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a levar a cabo polo estudiante.
Estudo previo	Entrevistas que os grupos manteñen coa docente para asesoramiento/seguimiento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividades na que se formulan problemas e/ou exercicios de la materia. O alumnado debe desenvolver as solucións idóneas ou correctas mediante la aplicación de procedementos de transformación da información disponible e a interpretación dos resultados. Realizarase tanto de xeito individual como empregando técnicas grupais participativas.
Trabajo tutelado	Resolución de actividades, estudo de casos, elaboración de documentos sobre a temática da materia, tanto na aula como fora dela, baixo a dirección do/a docente. Realizarase tanto de xeito individual como empregando técnicas grupais participativas.
Seminario	Entrevistas que os grupos manteñen co docente para asesoramiento e o desenvolvemento das actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Realizarase empregando técnicas grupais participativas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Execución das actividades de aula.
Seminario	Seguimento e asesoramento do traballo grupal.

Avaluación

	Description	Qualification Training and Learning Results

Traballo tutelado	Informes e exposicións de actividades, resolución de casos correspondentes á metodoloxía de traballos tutelados realizados na aula e fóra da mesma	15	A2 A3 A4 B7 B10	B2 B4 B5 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16	C13 C19	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16
Resolución de problemas e/ou exercicios	Preguntas sobre contidos específicos e claves da materia	15	A2 A3	C1 C7 C11	D1 D3 D7	D14 D16
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Informes e defensa das prácticas realizadas no que se desenvolván, relacionen, organicen os coñecementos e preséntense conclusións propias dos estudiantes sobre as mesmas.	35	A2 A3 A4 A5	B2 B4 B5 C7 C13 C16 C19	C1 C5 C6 D6 D7 D8 D9	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16
Exame de preguntas obxectivas	Probas que inclúen preguntas con diferentes opcións de resposta sobre contidos da materia.	35	A2 A3	A2 A3	C1 C7 C11	D1 D3 D7 D14 D16

Other comments on the Evaluation

Alumnado presencial:

Para o alumnado que siga a avaliación continua, os traballos serán obligatorios e contará a asistencia a clase, que tamén será obligatoria (esíxese a asistencia regular a, polo menos, o 80% das sesións). Os traballos entregaranse na aula e subiranse á plataforma (Moovi) segundo o calendario que se estableza.

Para superar a materia será preciso que os e as estudiantes obteñan en cada proba ou actividades obxecto de avaliación como mínimo un 50% da cualificación establecida para cada apartado. Aquel alumnado que non supere algunha das probas ou actividades que son obxecto de avaliación poderá recuperárlas na convocatoria de xullo.

Alumnado non presencial (avaliación global):

No caso de que algunha alumna ou alumno non poida seguir avaliación continua e o traballo en grupo titorizado polos docentes, terá unha avaliación global, na primeira convocatoria e seguintes, que incluirá contidos teóricos (60% da nota final) e prácticos (40% da nota).

Para superar a materia será preciso que o ou a estudiante obteña en cada unha das partes (teórica e práctica) o 50% da cualificación establecida para cada parte.

Todas as datas oficiais dos exames pódense consultar na WEB da Facultade de Educación e Traballo Social, no espazo 'exames'

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2^a, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Alonso, J., **Motivar para el aprendizaje. Teoría y estrategias.**, Edebé, 1997

Coll, C. e Monedero, C., **Psicología de la educación virtual**, Ediciones Morata, S.L., 2008

Mayer, R.E., **Psicología de la Educación: Vol. II. Enseñar para un aprendizaje significativo**, Pearson Prentice Hall, 2004

Navarro, J.I. e Martín, C., **Psicología de la educación para docentes**, Pirámide, 2010

Rodríguez, S., **Psicología de la Educación. Grado en Educación Infantil y Primaria**, Pirámide, 2015

Complementary Bibliography

González-Pienda, J.A., González, R., Núñez, J.C. e Valle, A., **Manual de Psicología de la Educación**, Pirámide, 2002

González-Pienda, J.A., Núñez, J.C., Álvarez, L. e Soler, E., **Estrategias de aprendizaje: concepto, evaluación e intervención**, Pirámide, 2002

Mayer, R.E., **Aplicando la Ciencia del Aprendizaje**, Graó, 2020

Pozo, J.I., **Aprendices y maestros: la nueva cultura del aprendizaje**, Alianza, 1996

Prados, M. M., Sánchez, V., Sánchez-Queija, I., Del Rey, R.,.....e Mora-Merchán, J., **Manual de psicología de la educación para docentes de Educación Infantil y Primaria (2a ed.)**, Pirámide, 2016

Sampascual, G., **Psicología de la Educación**, UNED, 2001

Santrock, J. W., **Psicología de la Educación**, Mc Graw-Hill, 2011

Triana, M.V. e Gallardo, J.A., **Psicología de la educación y del desarrollo para profesores**, Pirámide, 2008

Woolfolk, A.E., **Psicología Educativa**, Prentice-Hall, 2010

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Psicoloxía: Prevención e tratamiento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento/O05G120V01204

Subjects that it is recommended to have taken before

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/O05G120V01103

Other comments

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás tutorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudiantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

- Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).